Należytość pocztowa opłacona ryczałtem.

Nr. 254 | Kraków, poniedziałek 1 listopada 1926 | Rocznik XXXV

Cena numeru 20 gr.

Redakcja i Administracja: Kraków ul. Dunajewskiego 5
Telefon Redakcji 396
Telefon Administracji 310
Adres dla telegramów: NAPRZÓD KRAKÓW

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTJI SOCJALISTYCZNEJ

Miesięcznie zł. 4·50
Tygodniowo w Krakowie 1 złoty
Zagranicą miesięcznie 8 złotych
Wychodzi codziennie rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświątecznych
Konto PKO Kraków 400.670.

Dziś KONCERT ORKIESTRY ROBOTNICZEJ w teatrze Nowości, Rajska

o godzinie 11 przedpołudniem

FUTRA najnowsze modele paryskie poleca JÓZEF EISEN UL. FLORJAŃSKA L. 36

„HYGEA PERLE"
Czerwone wino dla niedokrwistych.
Wszędzie do nabycia! 1299 Wszędzie do nabycia!

RADION
sam pierze!

DAWNIEJ dzień prania był dniem niewygody i zmęczenia dla gospodyni domu i całej rodziny.
DZIŚ troska ta już nie istnieje, a to dzięki idealnemu środkowi samopiorącemu „RADION".
Wystarczy zamoczyć najpierw bieliznę, a potem wygotować ją w rozczynie Radionu, a stanie się ona czystą i śnieżnobiałą.
Używajcie Radion. Wolny od chlorku pod gwarancją.

„SATURNIA" Sp. Akc. Warszawa.
Bezpłatne pokazy prania Radionem odbędą się:
2. XI. Wtorek ALFRED SP[illegible] [illegible] 14
3. XI. Środa [illegible]
4. XI. Czwartek LEON BIRNER Karmelicka 44

„ZNICZ"
Piecyki oszczędnościowe
DAUERBRANDY
i kuchnie oszczędnościowe poleca
J. MEISELS
KRAKÓW, UL. KARMELICKA L. 3

Oryginalne, angielskie GŁOŚNIKI nadeszły 1374
Aparaty radioodbiorcze Marconiego. Części składowe dla amatorów, najnowszych konstrukcyj
„PHILRADIO"
Kraków, Rynek gł. 9 (Pasaż Bielaka)

CZEKOLADA 1294
G. G. LARDELLI
czy najdroższa czy najtańsza zawsze wyborowa
Zastępstwo na Małopolskę i Śląsk
„ALLIANCE" KRAKÓW, SZEWSKA 11

Najtaniej Grodzka 25
Pierścionki zaręczynowe i ślubne, zegarki oraz wszelkie wyroby jubilerskie poleca:
EMIL GOLDWASSER w KRAKOWIE, Grodzka l. 25.
1394

FORTEPIANY
Pianina — Fisharmonje — Gramofony.
Na raty. — Olbrzymi wybór. — Nowe i używane stale na składzie. 1256
H. SMOLARSKA, Kraków, Szewska 9.

MEBLE NA RATY skromne i wykwintne [illegible] najtaniej [illegible]
N. FISZMAN Dietlowska 80 Kraków 955
obok P. K. O. dojście również od ulicy Wielopole.

Czas odnowić przedpłatę na listopad

SENATOR STANISŁAW POSNER

Amnestja!

Rada Naczelna poleciła nam żądać amnestji przestępców politycznych i zabiegać o tę amnestję. Stronnictwo nasze w wykonaniu tego polecenia interwenjuje u rządu, co zresztą czyniło stale i zawsze. Nie poparci przez żadne inne stronnictwo sejmowe, „wspaniale odosobnieni“, zgłaszaliśmy na tłuż już Radach Naczelnych żądanie tej treści. Pierwsza mowa w Senacie w imieniu klubu wygłoszona, dotyczyła amnestji (latem 1923 r.). Gdy wyjaśniłem stosunek socjalistów do tej kwestji, zwracając, rzecz prosta, szczególną uwagę na momenty ogólno ludzkie i ogólno państwowe — senator ówczesny Smolski wołał: „Kiereński! Kiereński!“ i pomruk przyjazny prawicy poparł wołanie, którego nikt właściwie nie powinien był rozumieć, a cóż dopiero popierać. Dowodziłem wtedy, że rozum stanu, że interes Państwa polskiego wymaga amnestji, że wymiar sprawiedliwości, w szczególności na kresach, jest tak niewystarczający, że sędziowie tak często powodują się interesem klasowym, niechęcią i nienawiścią do podsądnych wbrew nakazom ustawy i wbrew nawet przysiędze, którą składają, że w więzieniach tyle siedzi dzieci, które nie tam siedzieć winny, jeno w szkołach, których niema, że konieczna jest korektywa, dopełnienie wymiaru sprawiedliwości, to znaczy amnestja.

Ministerjum sprawiedliwości nie jest władne wywierać wpływu na wymiar kary. Sędziowie są wolni. Odpowiadają tylko przed własnem sumieniem i przed — wyższą instancją, która ich wyroki zmienia, jakżeż często zmienia i kasuje, która często całe gromady nieszczęśliwych uniewinnia, na lata całe w niższej zasądzonych instancji! Cóż mówić jeszcze o działalności prowokatorów! Wszystko już o nich było powiedziane po dziesięć razy, stwierdzone przez sędziów samych i prokuratorów. Adwokaci wobec sądu piętnują tych złoczyńców, szerzących prawdy bolszewickie wśród naiwnych i ciemnych młodzieńców, wtykając im w kieszenie odezwy, a potem każą rewidować i narażają na areszty. Dziecko i młodzieniec, czekając na śledztwo łatami całemi, dojrzewa w więzieniu w atmosferze buntu; burzy się, awanturuje się; w karcerach i głodówkach dojrzewa jego tak zwany bolszewizm. W Rosji go już niema. Tłumiony, gaszony, przydeptywany bywa przez najwyższych dostojników państwa sowieckiego; żyje za murami więzień naszych, sztucznie hodowany przez nieświadomość, złe psychologiczne przygotowanie, dziwne jakieś ustosunkowanie się do wielkiej sprawy wymiaru sprawiedliwości w Polsce, tak bardzo różnojęzycznej, różnowierczej, różnoplemiennej sędziów, w tak wielkiej ilości pochodzących z carskiej Rosji, przedstawicieli dawnych bezwolnych czasów! Wymiar sprawiedliwości, jak szkoła, jak kościół, jak nauka, jak Sejm i Rząd, powinien wiązać wyznania, języki, plemiona w jedną całość państwową, w jedną Najjaśniejszą Rzeczpospolitę. Czyni naopak: dzieli, separuje. Ministrowie zwolują sędziów i prokuratorów. Dają im najwłaściwsze, najbardziej państwowym duchem ożywione wskazania, rady, nawet prośby do nich zgłaszają. Judykatura zostaje bez zmiany. Zaś ciemny, zdziczały człowiek morduje niewinnych i najlepszej myśli Sobińskich.

Państwo polskie mogłoby się obejść bez doradców cudzoziemskich. Rady te i wskazówki — mogą być nawet bolesne. Stwierdziłem to na Akademji Młodzieży Robotniczej. Państwo polskie wymierza sprawiedliwość, nie zemstę. Niemasz sprawiedliwości bez Miłosierdzia. Niemasz miłosierdzia bez Miłości. Trzeba w tej miłości, łaskawej, ale zawsze sprawiedliwej, gdy potrzeba surowej nawet — zjednoczyć całe sądownictwo polskie.

I dlatego trzeba nam **AMNESTJI!**

Szanownym Tow: Tow. z Nowego Sącza za miłą pamięć i przesłanie mi w dniu 28 października b. r. życzenia składam tą drogą serdeczne podziękowania. Inż. Tadeusz Nowak.

„UCIECHA“ [illegible]

Dziś na ekranach kinoteatrów
Po raz pierwszy w Polsce!!

„WARSZAWA“ [illegible]

[illegible] monumentalnego arcyfilmu Zjednoczonych Wytwórni włoskich i niemieckich

OSTATNIE DNI POMPEI

Dwie wielkie serje! [illegible]

[illegible] powieści [illegible] — Reżys. Carmine Gallone [illegible]

[illegible] 1383

[illegible] Wezuwiusza. Arcyfilm „Ostatnie dni Pompei“ [illegible] kinematografji uczyniono.

Ilustracja muzyczna specjalnie dobrana w wykonaniu powiększonych orkiestr!

Początek przedstawień w kino „UCIECHA“ o g. 5, 7, 9, w święta od g. 3, w kino „WARSZAWA“ o g. 5 20, 7 20 9 20, w święta o g. 3 20

„WARSZAWA“ Obraz własnością Małop. Tow. „KOLOS“, Kraków, Mikołajska 82. „UCIECHA“

POSEŁ MIECZYSŁAW NIEDZIAŁKOWSKI

Manifest gospodarczy finansistów całego świata

(Z ankiety warszawskiego „Kurjera Porannego“)

Główne tezy „Manifestu“ były wypowiadane w formie — co prawda — złagodzonej, podczas obrad Ligi narodów w latach 1925 i 1926 nad sprawą międzynarodowej konferencji ekonomicznej. Tendencja polityczna jest dla mnie niewątpliwa: stanowi ją niechęć do nowego podziału politycznego Europy, t. zn. do procesu ziszczania w praktyce zasady, iż każdy naród ma prawo do samodzielnego rozstrzygania o swoim losie.

Twierdzenie, że „nacjonalizm gospodarczy“ grozi niebezpieczeństwem śmiertelnem gospodarczej odbudowie Europy, — uważam za słuszne; zależność wzajemna położenia gospodarczego różnych krajów nie ulega kwestji. Ale o to właśnie chodzi, by znaleźć, jak ktoś słusznie powiedział, rodzaj kompromisu pomiędzy ogólno - europejskim interesem gospodarczym a wspomnianym przed chwilą historycznym procesem narodowościowym.

Plan międzynarodowej konferencji ekonomicznej, wysunięty poraz pierwszy przez Międzynarodówkę amsterdamską jeszcze przed konferencją genueńską, wynikł ze zrozumienia, że kompromisu takiego trzeba szukać, ale, rzecz jasna, nie na drodze tęsknoty do stosunków przedwojennych, jeno przez pracę nad stworzeniem nowych form międzynarodowej organizacji wymiany i współpracy gospodarczej. I tu przypomnieć warto, że przedstawiciele tych samych sfer, które wystąpiły z „Manifestem“, chcieli na II Komisji Zgromadzenia wrześniowego Ligi narodów zredukować do minimum znaczenie Międzynarodowej konferencji ekonomicznej, nadając jej charakter zwykły, nieobowiązującej do niczego „narady rzeczoznawców“, i przeciwstawiali się bardzo gwałtownie bronionej przez Leona Jouhaux i przezemnie propozycji, by w przyszłej Konferencji wzięła udział osobna delegacja zorganizowanej klasy robotniczej.

—ooo—

DYWANY WEŁNIANE i CHODNIKI
NAJLEPSZE ANGIELSKIE LINOLEUM
KOKOSOWE CHODNIKI
KALOSZE i ŚNIEGOWCE 1413
W NAJWIĘKSZYM WYBORZE PO CENACH FABRYCZNYCH DO NABYCIA U FIRMY
PRZEMYSŁ LINOLEUM
Kraków, Rynek Główny L. 10. — Filja: Bielsko, Wzgórze L. 20.

Bernard Shaw o socjalizmie

W Anglji ukazało się 12 wydanie 32-tomowej „Encyclopaedia Britannica“. Do encyklopedji tej Bernard Shaw napisał następujący artykuł o socjalizmie:

Socjalizm jest rewolucją przeciw rodziałowi kapitału, pozbawionemu wszelkiego uzasadnienia moralnego. Olbrzymi majątek złączony bywa z nieproduktywnością a nieraz nawet z jawnym brakiem charakteru. Po życiu pełnem wytężonej, ciężkiej pracy od najwcześniejszego dzieciństwa, nie zostaje robotnikowi na starość inne schronienie, jak w przytułku dla ubogich. Ta nierówność jest wprost okropna. Rządy zmuszone są do interwencji i do ograniczania w pewnym stopniu tych uprawnień do majątku przez konfiskatę coraz to większej stawki procentowej od dochodu (podatek dochodowy, podatek majątkowy itd.) oraz do zużywania tych dochodów na zasiłki dla bezrobotnych itd. Wyniki zastosowania tych skonfiskowanych sum przez gminy i rządy w przedsiębiorstwach użyteczności publicznej, porównane z licznemi nieudałemi przedsięwzięciami i stosunkową kosztownością prywatno kapitalistycznych przedsiębiorstw, zniszczyły przesąd, jakoby prywatna kapitalistyczna gospodarka była lepsza i mniej zepsuta niż administracja publiczna.

Przedsiębiorca może pozostawić swemu najstarszemu synowi w spadku kontrolę przemysłu, z którym związany jest byt tysięcy robotników. Od takiego kierownika przemysłu nie wymaga się ani wielkich wrodzonych zdolności i energji ani poważnego wykształcenia naukowego i politycznego! Nikt nie wymaga od spadkodawcy, by wybadał uzdolnienia swego syna. W tych warunkach zarząd przedsiębiorstw dostaje się w ręce właściciela, którzy w rzeczywistości nie rozumieją się na swem przedsiębiorstwie, albo w ręce finansistów, którzy nigdy w życiu nie byli w fabryce czy w szybie węglowym i którzy wiedzą o swem przedsiębiorstwie tylko tyle — jak wydusić pieniądze i znowu je użyć jako kapitał. Niepomierne nadzieje przywiązywano do rozwoju powszechnego prawa wyborczego, którego szczytem było prawo wyborcze kobiet. Nadzieje te spełzły na niczem, gdyż wyborcy — tak mężczyźni jak i kobiety są niewyszkoleni politycznie i niewykształceni, nie mają żadnego pojęcia o środkach twórczości, żywią niechęć do wszystkich instytucyj urzędowych i uważają je za atak na swą wolność osobistą.

Zdrowe socjalistyczne państwo będzie możliwe nie wcześniej, aż lud pojmie obie główne nauki socjalizmu: zniesienie własności prywatnej (czego nie należy mylić z osobistem posiadaniem) i równość dochodów — jako dogmat religijny, z którym nie można walczyć.

PIERNIKI MIODOWE [illegible]
Rok zał. 1879 FABRYKA PIERNIKÓW Rok zał. 1879
ANTONI ROTHE - KRAKÓW, UL. SŁAWKOWSKA 20

DR. HENRYK ROWID

Szkoła powszechna a średnia

(Uwagi w sprawie ustroju szkolnictwa)

(Ciąg dalszy)

6. W JAKICH SZKOŁACH KSZTAŁCI SIĘ „INTELIGENCJA"?

Celem należytego postawienia tak doniosłego problemu, jak ustosunkowanie szkoły niższego stopnia do szkół stopnia średniego i wyższego, jak idea szkoły jednolitej, musimy wpierw poddać rewizji nasz przestarzały sposób myślenia, przekształcić pewne pojęcia nawykowe, należące dziś do minionej epoki dziejowej. Twierdzenie, jakoby tylko gimnazjum było jedyną wylęgarnią „inteligencji" i „elity" duchowej, jest w „wieku elektryczności, radja i aeroplanów" conajmniej zbyt śmiałe i zbyt zarozumiałe. Takie stawianie kwestji jest ponadto szkodliwe dla rozwoju naszej kultury, jest zacieśnieniem życia duchowego. „Inteligencję" i „elitę" duchową, nawet przywódców narodu, kształcić też będą i muszą liczne szkoły średnie zawodowe, dobrze zorganizowane — techniczne, rolnicze, górnicze, handlowe i t. d., — z których niezawodnie pewien procent młodzieży, **o wybitnej inteligencji** i zdolnościach konstrukcyjnych znajdzie się obok abiturjentów gimnazjalnych w akademjach górniczych, studjach rolniczych, akademjach handlowych, instytutach technicznych, w politechnikach i t. d., gdzie będą się oddawali studjom wyższym. Trudno przecież odsądzać od „inteligencji" wszystkich tych, którzy gimnazjum nie skończyli, jak to czynią dzisiejsi bojownicy o utrzymanie tradycyjnej 8-klasowej szkoły średniej.

Szkoły średnie zawodowe, dobrze postawione, kładą wprawdzie nacisk na „praktyczne myślenie", praktyczne wyrobienie, ale to wcale nie przeszkadza obudzeniu się i rozwinięciu zdolności „myślenia teoretycznego" u pewnej odsetki wychowanków tych szkół, podobnie jak należycie zorganizowana praca w gimnazjum, prowadzona w duchu nowoczesnych metod, nie powinna tamować zdolności „myślenia praktycznego", które ma doniosłe znaczenie w pracy teoretycznej. W jednym i drugim kierunku, które zresztą w życiu zazwyczaj są ściśle ze sobą zespolone, stwarza szkoła powszechna warunki i możliwości, zależne od zdolności wrodzonych dziecka. Zdolności zaś te, skłonności i zainteresowania ujawniają się wyraźniej dopiero w 13-tym lub 14-tym roku życia i wtedy dopiero jest właściwy moment dokonania odpowiedniej selekcji i skierowania młodzieży do odpowiedniej szkoły, czy to do zawodowo-technicznej, do artystycznej, lub do średniej ogólno-kształcącej. Szkoła średnia zawodowa 4-ro lub 5-cioletnia i ogólno-kształcąca (5-letnie gimnazjum) jest więc organicznie złączona ze szkołą powszechną, nawiązywać powinna do jej pracy i nadal ją kontynuować z uwzględnieniem zdolności i zainteresowań dziecka.

7. STOSUNEK SZKOŁY POWSZECHNEJ DO ŚREDNIEJ.

Zagadnienie ustosunkowania szkoły powszechnej do średniej należy ujmować nie ze stanowiska potrzeb tej lub owej szkoły, albo też interesów poszczególnych kategorji nauczycielstwa, ale **z punktu widzenia całokształtu edukacji zawodowej.** Stanowisko obywatelskie i troska o przyszłość kultury wymaga właśnie takiego spojrzenia na ten ważny problem. Chodzi nam o zapewnienie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju zarówno szkole powszechnej, **w której wychowuje się cały naród,** jak i szkolnictwu średniemu wszelkich typów, gdzie odbywa się specjalizacja, (w szkole zawodowej) albo też przygotowywanie korzystnych warunków dla specjalizacji (w gimnazjum). Byłoby to objawem niepożądanym, gdyby w zawodzie nauczycielskim nadal utrwalały się stosunki przedwojenne, t. j. istnienie kastowości, a nawet dwu zwalczających się wzajemnie obozów, z których jeden stoi rzekomo wyłącznie na straży interesów szkoły powszechnej, a drugi na straży dobra gimnazjum i „kultury" narodowej. A przecież jedni i drudzy są nietylko nauczycielami (profesorami) danego typu szkoły, ale i obywatelami i ojcami dzieci, które kształcą się w szkołach powszechnych i w gimnazjach. Czyż można przypuszczać, że nauczycielom szkół powszechnych, jako obywatelom i ojcom, chodzi o zaspokojenie ambicji, czy też osobistych interesów, gdy wysuwają postulat szkoły jednolitej? Byłby to zarzut nieuzasadniony i szkodliwy, pogłębiłby tylko przepaść, jaka dziś istnieje między obu kategorjami nauczycieli, co chyba nie jest objawem pomyślnym dla rozwoju kultury narodowej.

8. ŚRODKI I DROGI REALIZACJI SZKOŁY JEDNOLITEJ.

Postęp i rozwój kultury wymaga właśnie wzajemnego porozumienia się i głębszego przedyskutowania problemu. Nawiązać trzeba do pracy, zainicjowanej w Krakowie przez Komisję Referentów TNSW i Komisję Związku PNSP Problem ustroju szkolnictwa i wzajemnego ustosunkowania szkoły powszechnej i średniej nie może być rozwiązany ani drogą rezolucji na wiecach, ani drogą demagogicznego alarmowania społeczeństwa w dziennikach, ani wreszcie przez czynniki biurokratyczne przy zielonym stoliku, ale drogą gruntownych studjów. Należy powołać Komisję, złożoną z fachowców z pośród nauczycielstwa szkół powszechnych, średnich i wyższych, tudzież z wybitnych przedstawicieli społeczeństwa, która by się zajęła tą kwestją i informowała ogół **w sposób poważny, jak tego wymaga ważność sprawy.**

Opracowanie i przygotowanie projektu reformy ustroju szkolnictwa przez fachową Komisję jest dopiero pierwszem stadjum na drodze realizacji szkoły jednolitej. Drugą fazą musi być **wypróbowanie projektowanej reformy w tych miejscowościach, gdzie są korzystne warunki.** Jeżeli n. p. idzie o przekształcenie dawnego typu gimnazjum ośmioletniego na pięcioletnie i organiczne połączenie go z siedmioklasową szkołą powszechną, musi być najpierw zapewnione **należyte wyposażenie szkoły powszechnej** (pomoce naukowe, pracownie, bibljoteka, warsztaty i t. d.), a przedewszystkiem przygotować trzeba wykonawców, t. j. nauczycieli. Każdą reformę w szkolnictwie rozpoczynać należy nie od opracowywania mniej lub więcej doskonałych programów naukowych, ale od przygotowania nauczycieli w duchu potrzeb i zadań dzisiejszej ery kulturalnej — zarówno nauczycieli szkół powszechnych (pogłębienie wykształcenia naukowego i pedagogicznego), jak i średnich (uwzględnienie studjów pedagogicznych). Postulat ten pozostaje w ścisłym związku z realizacją idei szkoły jednolitej, którą dziś zwalczają tak bezwzględnie sfery reakcyjne, wysuwające właśnie, jako najpoważniejszy argument za utrzymaniem 8-klasowego gimnazju, niedostateczne przygotowanie naukowe przeważnej części nauczycielstwa szkół powszechnych.

(Dokończenie nastąpi)

—ooo—

Jaś i Halka.

11. Odmłodzenie.

**„Patrzcie co się stało,
moi państwo mili:
Ze starego grata —
nowyśmy zrobili.
Biała pasta Erdal*)
skórę wręcz odmładza,
Daje piękny połysk,
odświeża — wygładza".**

*) *„ERDAL" z czerwoną żabą — to prawdziwe dobrodziejstwo dla skóry.*

Wyrób krajowy.

MARJAN PORCZAK

Tajemnica tragicznych zajść listopadowych 1923 r.

13

Inny, z przywódców SSS zeznał, że był świadkiem zajść od samego początku, a były też pogłoski, że zgłaszano się do Czikla z propozycją wysadzenia Domu robotniczego. Wiemy, że faszyści krakowscy w maju 1923, torowali chjenopiastowi drogę bombami do władzy, toteż propozycje powyższe były bardzo prawdopodobne.

Pod wrażeniem wypadków krakowskich rząd cofnął się na całej linji; oświadczył przedstawicielom PPS, że cofa militaryzację i zaniecha prześladowania kolejarzy za niestawienie się do rzekomych „ćwiczeń" wojskowych. Rząd usunął natychmiast wojewodę Gałeckiego i gen. Czikla, wysyłając do Krakowa tymczasowo na ich miejsce, celem przeprowadzenia porządku wiceministra Olpińskiego i gen. Żeligowskiego. Z chwilą cofnięcia wojska — **zapanowało z powrotem przez rząd pogwałcone prawo.** Odbyły się już teraz bez przeszkód olbrzymie zgromadzenia, do których przedtem, prowokując, nie chciał dopuścić rząd. Spokój jednak nie był na rękę prawicy. Szatani reakcyjni pragnęli jeszcze krwi. Bo oto gdy akcja uspakajająca była w toku — prasa prawicowa ogłosiła oświadczenie Witosa, zaprzeczające ustępstwom rządu. Sytuacja stawała się krytyczną i groził wybuch dalszej walki, tembardziej, że militaryzację w praktyce stosować usiłowano. Do Krakowa zjechali przedstawiciele parlamentarnych klubów lewicowych, pertraktując z nowemi władzami. Oświadczenie gen. Żeligowskiego, że militaryzację cofa, uspokoiło umysły. Uzbrojeni robotnicy obowiązek utrzymania bezpieczeństwa w rejonie umową o „zawieszeniu broni" im przeznaczonym, jak stwierdziła prawicowa „Ajencja Wschodnia" 7 XI., spełnili wzorowo.

KRWAWY WTOREK W BORYSŁAWIU

W Borysławiu władze zastosowały 6 listopada te same prowokujące zarządzenia, co w Krakowie. Kordony policyjno-wojskowe zamknęły dostęp do domu robotniczego i wszystkie ulice, któremi robotnicy zwykle zdążają do kas przedsiębiorstw po wypłatę tygodniową, uskutecznianą właśnie we wtorki. Skutkiem zamknięcia ulic — masy robotników, zdążających po wypłatę i do domu robotniczego gromadziły się przed kordonami, napierając na nie. Sytuacja stawała się krytyczną, zwłaszcza u wylotu ul. Wolanieckiej. Wówczas urzędnik starostwa, kierujący akcją rządową zwrócił się do sekretarza Związków zawodowych tow. Cywińskiego z prośbą, by udał się na zagrożony punkt i wpłynął uspokajająco na drażnione masy robotników. Cywiński udał się natychmiast na wskazane miejsce i będąc oddzielony kordonem od robotników, wstąpił na schodki pobliskiego domu, by przemówić do stojącej przed kordonem ludności. Nim jednak wypowiedział pierwsze słowa, padła salwa ze strony wojska i pojedyncze strzały policji. **Padł zabity sekretarz tow. Cywiński i robotnik Halibarda,** oraz kilkunastu rannych, z których jeden zmarł później w szpitalu. Na Cywińskim dokonano **ohydnego mordu.** Stał on bowiem poza linją salwy. Strzał do Cywińskiego dał, specjalnie mierząc, jeden z policjantów. Mord wywołał wielkie wzburzenie wśród mas. Przybyły do Borysławia tow. dr. poseł Diamand interwenjował u władz celem cofnięcia zakazu zgromadzeń. Władze miejscowe były jednak skrępowane bezwzględnymi rozkazami rządu, a także wojewoda Zimny trwał przy zarządzeniach represyjnych i ogłosił nawet sądy doraźne. Energiczna jednak akcja posła Diamanda skłoniła władze do dania zezwolenia na zgromadzenie 7 listopada i do zajść dalszych nie przyszło.

Zamordowanie Cywińskiego wstrząsnęło proletarjatem borysławskim do głębi. Cywiński był powszechnie lubiany i szanowany dla prawości swego charakteru i męstwa. Poseł Jędrzej Moraczewski w mowie sejmowej uczcił tego szlachetnego bojownika polskiego proletarjatu, określając jego tragedję, ako tragedję całej Polski. W 1905 r. usiłowało Cywińskiego zamordować w Łodzi dwóch zbirów, z antyniepodległościowej organizacji Dmowskiego.

Cywiński obronił się i rozbroił napastników, musiał jednak uciekać do Małopolski. Tu w 1917 r. w czasie srożenia się soldateski austrjackiej wzbudził podziw odwagą wobec komendanta wojsk austrjackich, rotmistrza węgierskiego, który kazał delegacji ludności stanąć na baczność. — Cywiński jeden tego rozkazu nie usłuchał i otrzymał dwa policzki od austrjackiego żołdaka. Robotnicy odpowiedzieli strajkiem za zniewagę swego przywódcy, a oficer zaborczy musiał wobec tysięcy robotników przeprosić publicznie Cywińskiego. W Polsce niepodległej, o którą walczył, dosięgła go morderca kula rządu reakcji.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Największe, najtańsze źródło zakupu

W nowościach na sezon jesienny jak: Rypsy, Welury, Plusze, Welwety, Wełny, Sukna, Kamgarny na płaszcze, Kostjumy, Suknie i na ubranie męskie. Flanele, Barchany, Zefiry, Płótna, Dymki, Wsypy i Oksfordy. Kapy, Kołdry, Koce i Firanki. Creppe de Chine, Fulary, Tafty, Creppe, Marokain i t. d. — **Największy wybór płócien żyrardowskich po cenach fabrycznych.** 1283

BAZAR KONKURENCYJNY
LAZAR FREIWALD
Kraków, ulica Florjańska 44, I. p., Tel. 533
już przy Bramie Florjańskiej.
Uwaga na adres. Dla Kółek odlicza się rabat.

Zmierzch Zinowiewa

Przed sześciu laty wygłosił Zinowiew w Halli na kongresie niemieckich socjalistów niezawisłych wielką mowę, po której mu się udało ostatecznie doprowadzić do rozbicia klasy pracującej w Niemczech. Od tego czasu Zinowiew był głową Międzynarodówki komunistycznej, a „sława" jego zagranicą przewyższyła nawet sławę Lenina; nazwisko jego stało się symbolem niszczącej siły komunizmu. Znakomita wymowa tego wielkiego demagoga wprowadziła w błąd tych, dla których rzeczywiste stosunki w Rosji były nierozwiązalną tajemnicą. Zinowiew stał się symbolem rewolucyjnego pędu niszczącej wojny domowej, postrachem grożącego rzekomo przewrotu komunistycznego.

Teraz Zinowiew upadł i to ostatecznie bez możności powrotu. Gdyby powrót dla niego był możliwy, byłby to koniec rządów partji komunistycznej w Rosji. Siły, które Zinowiew symbolicznie reprezentuje, znikły a gdyby ze zmianą konjunktury miały powrócić, podmyłyby raz na zawsze filary, na których opiera się obecny stan rzeczy w Rosji, grzebiąc pod swojemi gruzami zwolenników i przeciwników.

Wielu ludzi uważa stosunki rosyjskie za zagadkę nietrudną do rozwiązania. Szczególnie w świecie kapitalistycznym wyrobił się prosty pogląd na te rzeczy: dla nich Zinowiew to Komintern, to niepokój, eksperymenty, rewolucja, w każdym razie — niepewność i — ryzyko dla kapitałów. Z drugiej strony Stalin to dla świata kapitalistycznego spokój, porządek, bezpieczeństwo, możliwość robienia interesów. Ale nietylko kapitaliści zagraniczni tak oceniają stan rzeczy. Także wzbogacona nowa burżuazja sowiecka, także siedzący na różnych urzędach komuniści nie odczuwają potrzeby przywrócenia dawnych heroicznych czasów walki i biedy. Dla nich Zinowiew oznacza dalszy ciąg wojny domowej, kwestjonującej obecnie zapewniony byt, Stalin zaś jest reprezentantem — porzucenia utopji i powrotu do normalnych stosunków.

W ostatnich latach Zinowiew nie miał żadnego określonego urzędu państwowego. Był tylko inspiratorem i duszą Kominternu. Jego więcej zajmowało rozszerzanie komunizmu zagranicą, aniżeli nudna robota zamienionych w biurokratów komisarzy ludowych. O ile wogóle wywierał wpływ na rosyjskie sprawy wewnętrzne, to tylko w czasach prób powrotu do dawnej taktyki komunizmu, jak np. podczas walki w 1924 r. z Nepmanami, podczas przesilenia z Anglją itp. Żywiołem jego było wywoływanie rozbić raz w Niemczech, drugi raz w Czechach, to we Francji i — z małem powodzeniem — w Polsce.

Zwolennicy Zinowiewa w Rosji porównują jego upadek z upadkiem Robespierra podczas rewolucji francuskiej. Oświadczają oni całkiem jawnie, że polityka Stalina jest polityką zdrady rewolucji. W swojem oświadczeniu, w którem poddali się partji rządzącej, powiadają wyraźnie, że nie odwołują niczego ze swych zapatrywań, a przez uznanie wyższości organizacyjnej Stalina chcą tylko przeszkodzić, aby nie zostali zepchnięci do roli nielegalnej, w której byliby zupełnie bezsilni. Sądzą oni, że polityka partji komunistycznej pewnego dnia dojdzie do takiego punktu krytycznego, w którym partja będzie musiała zwrócić się do ich osób i do ich haseł.

Czy do tego dojdzie, jest taksamo niepewnem, jak wszystko w Rosji wogóle jest niepewnem i jeszcze długo niepewnem pozostanie. Jedno tylko jest pewne: Zinowiew już nie będzie tym punktem środkowym, około którego mogłyby się zebrać nowe ugrupowania sił w rosyjskiej partji komunistycznej. Jego porywająca wymowa może jeszcze w Petersburgu czy w innem środowisku robotniczem porwać masy, ale to nie wystarczy, aby stał się niebezpieczny dla Stalina. Zinowiew był cieniem Lenina, był demagogiem, który żył wielkością tego wodza, sam jednak nie był wodzem i nigdy już nim nie będzie. W przeciwieństwie do Trockiego, którego karjera mimo chwilowego niepowodzenia nie jest jeszcze skończona, Zinowiew nie może stać się już niebezpiecznym dla Stalina, tem mniej może zostać jego następcą. Może on odgrywać jeszcze jakąś rolę w opozycji, może uprawiać demagogiczną agitację, ale jako mąż stanu w dziele odbudowy Rosji skończył swą rolę.

Bezcelowem byłoby dociekanie, czy tak doniosłe wydarzenie historyczne, jakiem była rewolucja rosyjska, było usprawiedliwione czy nie. Była ona ze wszystkiemi swemi objawami odpowiedzią na Rosję Romanowów i Rasputinów, a Zinowiew był tym biczem, który smagał caryzm i burżuazję za ich grzechy. Ale Romanowy i Rasputiny znikli, a pozostał chłop jako pan ziemi rosyjskiej, który nie chce nowego przewrotu. Chłop, ta stumiljonowa masa, dziś dyktuje sowietom prawa, a w tych prawach niema miejsca dla Zinowiewa. Koniec jego zamyka jedną epokę rewolucji rosyjskiej, a oznacza on, że i rewolucja nie stoi na martwym punkcie. Spełni ona swoje zadanie historyczne, jak ją spełniła dotychczas, uwalniając Rosję od absolutyzmu.

mie nie utrzymuje, a Mussolini nigdy z nim nie rozmawia".

Endecka „Gazeta Warszawska Poranna", w gwałtownej notatce nazywa informacje „Głos Prawdy" szkalowaniem polskiego dyplomaty, uwłaczającem państwu i żąda od ministerstwa spraw zagranicznych, aby wydało „komunikat, prostujący niecne zarzuty".

Sprawa ta zapewne wywoła dłuższą polemikę.

UWAGI

I nad tą trumną ciszej!

„Głos Narodu", chwalący się piórem Galimatyasika, że pisze zawsze tylko prawdę, zdaje relację (Nr. 249) z najazdu aż trzech posłów endeckich na Przemyśl. Na urządzone przez nich zebranie „przybyły tłumy publiczności tak, że sala nie mogła pomieścić zebranych". Tłumów to tam nie było, skoro więc odbywał się „w małej sali Sokoła". Mniejsza jednak o to.

„Zasłużony poseł ziemi przemyskiej" (tak go reklamuje chadecki dziennik) zajmował się sprawą napadu na posła Zdziechowskiego i mordu dokonanego na kuratorze Sobińskim. „Ta niewinnie przelana krew ś. p. Sobińskiego — woła poseł Rymar — **to skutki zgubnej i szkodliwej dla Polski polityki eksministra Sujkowskiego"**, którego zresztą na tymże wiecu poseł Matłosz z rzadką inteligencją i dowcipem nazwał „Psujkowskim"!...

Słowa posła Rymara dadzą się wytłumaczyć tylko w ten sposób, że były minister Sujkowski polityką swą zachęcił Ukraińców do zamordowania śp. kuratora Sobińskiego. Nie czujemy żadnej specjalnej przyjaźni ani przychylności dla p. Sujkowskiego, ale musimy zaznaczyć, że słowa posła Rymara są niebywałym skandalem.

Jeżeli kto był winowajcą mordu, to były minister Stanisław Grabski przez swe rozporządzenia o polonizacji szkolnictwa ukraińskiego. Przerzucanie odpowiedzialności na człowieka, który chciał choćby częściowo załagodzić skutki fatalnej polityki p. Grabskiego — jest nieuczciwem fałszowaniem prawdy, przyczem chjeński poseł bez skrupułów korzysta z tragicznej śmierci urzędnika, aby jego krew ukazać na rękach niemiłego ministra.

—ooo—

Pan poseł Kozicki a sprawa funduszów reprezentacyjnych

„Głos Prawdy" podał w artykule iż poseł polski w Rzymie p. Kozicki „obowiązki reprezentacyjne zlikwidował zupełnie. Sam mieszka w skromnym pensjonacie, przyjmować nie ma gdzie, stosunków towarzyskich z nikim nie utrzymuje" — wzamian za to wybudował sobie willę w Viareggio.

O tej willi pisze łódzki „Głos Polski", którego współpracownikiem jest więziony do niedawna we Włoszech, W. Rzymowski, co następuje:

„Z informacyj otrzymanych od p. Rzymowskiego, dowiadujemy się jeszcze, że poseł Kozicki zaraz w początku swego pobytu w Rzymie tezauryzował swoje pobory i fundusze reprezentacyjne na budowę willi w Viareggio nad morzem Tyreńskiem słynnej plaży włoskiej, odwiedzanej licznie przez cudzoziemców. Oszczędności p. Kozickiego na ten cel wynosiły około **100.000 lirów miesięcznie.**

Wzmiankowana willa jest już pod dachem. P. Kozicki w ostatnich czasach wyraził obawę, iż zostanie odwołany zanim budynek będzie gotów. Podobno do końca robót potrzeba jeszcze jednego miesiąca.

Wobec poświęcenia się trosce o budowę willi p. Kozicki żadnych stosunków towarzyskich w Rzy-

NADESŁANE.

Lcz. Cr. 510/26.

Wyrok w sprawie Centralnej Kawiarni Bolesława Górskiego w Krakowie przeciw Franciszce Gregorczykowej.

Sąd przemysłowy w Krakowie w sprawie powódki Franciszki Gregorczykowej przeciw pozwanej Kawiarni Centralnej Bolesław Górski w Krakowie, na rozprawie dnia 15 października 1926 roku, na skutek skargi powódki o zapłatę zasług w kwocie 1.748 zł. zpn., zasądził pozwaną firmę jedynie na zapłatę kwoty zł. 440 z 15% od dnia 10 września 1926 oraz kosztów sporu oddalając powódkę z resztą żądania.

W uzasadnieniu wyroku przyjął Sąd za ustalone, że powódka prawie codziennie przed zamknięciem lokalu, sprzątając w szafie, bufecie, czy lodowni, zabierała skrycie rozmaite artykuły żywnościowe, jak: chleb, szynkę, jajka, flaszkę, musztardy, śledzie, masło itd., robiła z tego pakunki, które po skończeniu pracy, odchodząc do domu, zabierała z sobą, względnie w odnoszeniu tych paczek pomagał jej któryś z kelnerów. Dalej przyjął za ustalone, że powódka, mimo wyraźnego polecenia pracodawców, by kelnerzy za pobrane u niej bułki i ciastka płacili bloczkami, a nie gotówką, do tego polecenia się nie stosowała i żądała od kelnerów płacenia gotówką, której jednakże — wbrew również wyraźnemu rozkazowi pracodawców — nie markowała w oczach danego kelnera na kasie, lecz odbierała do kasy bufetu, za którym sama pracowała. Powódka pobierała kilkakrotnie od świadków, którzy to zeznali, drobne kwoty po 1 lub 2 złote, a później wydawała im towar nie markowany odpowiedniej równowartości, skutkiem czego pozwana kawiarnia poniosła szkody. Wreszcie zeznaniami prawie wszystkich świadków stwierdzone zostało, że powódka, wbrew wyraźnemu poleceniu pracodawców, by kredytu gościom nie udzielać, posyłała niejednokrotnie swoim znajomym, siedzącym w kawiarni, przekąski, jak bułki z szynką, wódkę, piwo z jajkiem, herbatę z rumem, przyczem wartość zjedzonych przekąsek i wypitych napoi wahała się od 3—8 zł. Kwoty te nie zostały jednakże ani przez gości, ani przez powódkę do kasy wpłacone, albowiem wydawany towar był niemarkowany, a nadto gościom przy bufecie dawała napoje i przekąski, co było wyraźnie zakazanem, za te przedmioty odbierała od gości pieniądze, a pieniędzy tych na kasie nie markowała.

Jak z powyższych ustaleń wynika, powódka swojem zachowaniem się i prowadzeniem się nadużyła zaufania swoich pracodawców i naraziła pozwaną kawiarnię — wziąwszy pod uwagę jej długoletni pobyt w pozwanej kawiarni — na dość poważne straty materjalne i właściciele kawiarni, po wykryciu popełnionych przez powódkę nadużyć, zupełnie słusznie skorzystali z prawa natychmiastowego rozwiązania umowy o pracę i zwolnienia z miejsca powódki z zajmowanej przez nią posady.

Z chwilą zwolnienia powódki z posady z powodów przez ustawę, jako ważne przyczyny przedwczesnego rozwiązania umowy o pracę naprowadzonych (§ 27 ust. o pom. handl.), łączy się utrata prawa po stronie powódki do żądania odszkodowania za przedwczesne wypowiedzenie (§ 28 tej ustawy), oraz za urlop wypoczynkowy (art. 3 ustawy z dnia 16 maja 1926 r.).

Skoro zaś Bolesław Górski, współwłaściciel pozwanej kawiarni, przyznał, że powódce należy się kwota zł. 440 tytułem zaległych zasług, przyznano powódce jedynie tę pozycję, zaś z resztą pretensyj, jako nieuzasadnionych, powódkę oddalono.

MEBLE BEER HONIGWACHS NA RATY TYLKO KRZYŻA 3

„JAHRA" MENTHOSALAN
nacieranie ból uśmierzające, do zewnętrznego użytku.
Działa skuteczne jako nacieranie przy bólach reumatycznych, bólach gośćcowych, ischias, łamaniu w stawach, nerwobólach, migrenie i t. p.

„JAHRA" FIGOL
idealny środek przeczyszczający, bezbolesny, nadzwyczaj smaczny dla dzieci i dorosłych.

Wyrób i główny skład: APTEKA F. GRALEWSKIEGO, Kraków N.
1251 Zamówienia pocztowe uskutecznia się odwrotnie.

Wyrok w sprawie pobicia „czarownicy"

Przytoczyliśmy wczoraj opis napadu chłopów z Wieliszewa pod Warszawą na rzekomą czarownicę oraz „odczyniań" za pomocą jej krwi, za co grupa napastników oraz znachor, którego porady spowodowały ów gwałt publiczny, stanęli przed sądem w Warszawie.

Warto przypatrzeć się temu barbarzyństwu, które dotychczas uchować się mogło pod Jabłonną o 25 kilometrów od stolicy!

Stanisław Stachnik, mąż chorej, którą leczono krwią „czarownicy", zeznał, że znachor Organowski polecił mu zdjąć mech z trzech krzyżów przydrożnych, zebrać piasek z trzech dróg krzyżujących się, dodać do tego 3 funty soli, wszystko gotować o 12 w nocy, poczem sporządzić 9 kąpieli. Gdyby ta kuracja nie pomogła — trzeba wziąć krwi z czarownicy.

Znachor Organowski o swoich „studjach" podaje, że służył u pewnego generała rosyjskiego, przy którym, jako felczer, pracował jakiś kozak. Przy tym kozaku oswoił się nieco z medycyną, a nawet nauczył się pisania recept po łacinie (na sali śmiech). Broni się, iż nie on, lecz Stachnik mówił, że chora jest zaczarowana i że on radził temuż — udać się do Częstochowy, gdzie egzorcyzmami czary odpędzą...

„Asystentką" podczas brania krwi z „czarownicy" (osobliwa terapia surowicowa!) była teściowa Stachnika, Katarzyna Dubska. Gdy Stachnik rozkrwawił twarz Sołtysowej, ona zbierała krew do miseczki. Lekarz, dr. Stępień, który badał Stachnikową, orzeka, że dotknięta ona była poporodową depresją psychiczną, połączoną z wyczerpaniem fizycznem i że czas mógł być w tym wypadku najlepszym lekarzem. Sąd wydał wyrok, skazujący Organowskiego na 6 miesięcy więzienia, Stanisława Stachnika na 3 miesiące. Kary dla pozostałych uczestników napadu wynoszą po jednym miesięcu aresztu — z zawieszeniem tej kary na dwa lata.

MEBLE najlepsze najtańsze na raty WETSTEIN, Kraków Mały Rynek 4, w podwórcu.

Dno nędzy

Trzy rodziny robotnicze mieszkające w błocie i kale na parceli przy ul. Starowiślnej

„Miłosierdzie" i kultura Krakowa zanika

Na parceli ogrodzonej walącym się parkanem, przy ul. Starowiślnej, naprzeciw domu pod Nr. 81, **wśród błota, mieszkają trzy rodziny robotnicze w szałasach, a właściwie pod gołem niebem.** Prawie więc w śródmieściu, przy najruchliwszej ulicy widzimy najskrajniejszą nędzę.

WIDZIMY STRASZNĄ TRAGEDJĘ TRZECH RODZIN ROBOTNICZYCH,

które wśród deszczu, śniegu, **koczują z dziećmi pod gołem niebem** przy najfatalniejszych stosunkach hygienicznych.

Na prawo od wejścia do parceli, **zanieczyszczonej kałem ludzkim,**

POD DACHEM, SPORZĄDZONYM ZE STARYCH WORKÓW

na czterech rozpiętych patykach, mieszka **Walenty Mrożkiewicz z żoną i pięciorgiem drobnych dzieci.** Mrożkiewicz

JEST PRACOWNIKIEM MAGISTRATU,

pracuje nocami i wraca **na spoczynek rano do budy gorszej, niż pies posiada, aby w błocie odpocząć po pracy.** Nieco dalej w takimże szałasie mieszkają **Obwodowicze z dwojgiem dzieci** — są to

BEZROBOTNI,

przymierający z głodu. Po przeciwnej stronie parkanu pod wielkim podziurawionym parasolem, mieszka **rodzina Mendlów, złożona z 6 osób.** Trudnią się oni sprzedażą kwiatów po sklepach i na ulicy t. zw. kwieciarze. Tak wygląda

STRASZNA KOLONJA

skrajnej nędzy ludzkiej, na którą od szeregu miesięcy patrzy Kraków obojętnie, podczas gdy znajdują się wolne mieszkania, które **kamienicznicy puszczają na pasek, żądając setek dolarów.** Z jednej strony dobrobyt, z drugiej brak nawet dachu nad głową — **nędza, potworna nędza.**

MAGISTRAT PATRZY NA TO Z OBOJĘTNOŚCIĄ,

a przecież **ginie tam wśród błota i kału rodzina Mrożkiewicza, funkcjonarjusza magistratu.** Więc nawet **o swoim pracowniku zapomniało prezydjum miasta.** Podczas jednego z ostatnich posiedzeń Rady miejskiej, na interpelację w sprawie tych bezdomnych, ex prezydjo usłyszano, że gmina robi starania,

ABY „WYCIUPASOWAĆ" Z MIASTA TE RODZINY,

gdyż nie są przynależne do gminy. **Własnego więc pracownika gmina chce „wyciupasować". Nietylko nie da mu gmina dachu nad głową, ale chce go pozbawić pracy** — puścić na tułaczkę głodową z żoną i z pięciorgiem drobnych dzieci.

TO JUŻ Z DUŻO! POTWORNE!

Trzeba mieć litość nad ludźmi. Czy te bezdomne rodziny nie należące do gminy,

MAJĄ GINĄĆ JAK PSY NA ŚMIETNISKU.

Żądamy, aby gmina krakowska natychmiast zajęła się nieszczęśliwymi bezdomnymi. Słyszeliśmy, że chcą dać rodzicom przytułek u Albertów, a dzieci odłączyć od opieki rodzicielskiej. **Tego robić nie wolno.** Dzieci, jeżeli mają rodziców — powinny się wychowywać przy nich. I słusznie Mrożkiewiczowa nie przyjmie oferty magistratu umieszczenia ich w przytulisku Albertów a dzieci gdzieindziej. **Chyba znajdą się jakie izdebki w miejskich tak licznych budynkach, czy barakach na pomieszczenie bezdomnych z ul. Starowiślnej. Kultura Krakowa przecież jest wysoka,** tylu cudzoziemców zwiedza nasze miasto, jako zabytek kultury — trzeba ich tam na tę

PARCELĘ ZAPOWIETRZONĄ

zaprowadzić — **niech zobaczą nędzę naszej kultury.**

IDZIE ZIMA,

wichry, śniegi zerwą płachty z palików, odsłoni się,

ROZEDRZE PIERSI NĘDZA,

nagie piersi, które wskazywać będą jak niegościnne są mury szczycącego się kulturą Krakowa. — I wołać będą dzieciaki bezdomnych, zaciskając **zgrabiałe od zimna piąstki.** Gdzież jest ludzkość Krakowa! Dajcie nam ciepły kąt!

NIE DAJCIE GINĄĆ Z MROZU!

A cóż wtedy odpowie prezydjum miasta? **Czy będzie tych bezdomnych chciało wyszupasować za granice Krakowa, aby pod niegościnnemi murami starego grodu, na polach zaśnieżonych zmarli z głodu i zimna.**

TOWARZYSZE! POPIERAJCIE WASZE PISMO!

W sprawie płatności podatku od lokali

Wedle nowej ustawy o podatku od lokali (Dz. Ust. Nr. 94) podatek od lokali płatny jest **w ciągu listopada za czwarty kwartał.** Stopa podatku wynosi od 1 sierpnia br. ogółem 8% przedwojennego komornego, z których 4% przypada na rzecz miasta, 2% na rzecz państwowego funduszu rozbudowy miast i 2% na rzecz funduszu kwaterunku wojskowego. Ponieważ lokatorowie krakowscy uiścili za sierpień i wrzesień 11% na rzecz miasta (5%) i na rzecz funduszu rozbudowy (6%), przeto nadwyżkę 6% potrącą sobie obecnie, uiszczając czekami 6% za czwarty kwartał zamiast 8%. Od podatku uwolnione są: lokale zajmowane przez instytucje oświatowe itp.; lokale w domach nowobudowanych i nadbudowanych; **mieszkania jedno- i dwupokojowe, zajmowane przez bezrobotnych, o ile nie mają sublokatorów;** lokale **jedno- i dwuizbowe, zamieszkałe przez inwalidów, wdowy i sieroty tychże, pobierające rentę inwalidzką i osoby pobierające wsparcie na starość i niemoc oraz wsparcia z ubezpieczeń społecznych;** lokale zajmowane przez dozorców domowych. M.

„TELAKU"
Słuchawki radjowe
ulubieńcy każdego radjoamatora
w sześciu wykonaniach. Typ O VI. najlżejszy i najtańszy.
Słuchawki „Telaku" są do nabycia w firmach: Będzin: J. Goldfeld. Bielsko: Inż. A. Pongratz. Biała: Inż. R. Brenner. — Kraków: Tad. Berger, Szewska, Inż. Goldberg, Sebastjana, F. Laksberger, Gertrudy, „Philradjo", Rynek gł., Radjo-Sfinks, Karmelicka 15. Lwów: A. Appel i Ska, Legjonów, M. Kahane, Jagiellońska, Elektro-Radjo, Bernsteina. Nowy Sącz: Wład. Zabża. Przemyśl: „Radjos" J. Styll. Radom: „Radjo" pl. 3 Maja, J. Goldberg, Lubelska. Rzeszów: H. Koeppel. Sosnowiec: O. Einhorn. Tarnów: A. Blumenkranz, Wałowa. Warszawa: Wł. Fenigsztajn, Ogrodowa 8. Zawiercie: Inż. L. Mamelok.
Żądajcie wszędzie tylko słuchawki marki „Telaku". W razie nieotrzymania należy zwrócić się do generalnego przedstawiciela na Polskę
Inż. J. POPPERA w Krakowie,
ulica św. Marka 25. — Telefon 4135.
Prospekty na żądanie bezpłatnie. 1367

Przegląd społeczny

—o—

PRACODAWCY PRZECIW PRZYJMOWANIU PRACOWNIKÓW PRZEZ PAŃSTWOWY URZĄD POŚREDNICTWA PRACY

W ministerstwie przemysłu i handlu odbyła się konferencja przedstawicieli pracodawców różnych gałęzi gospodarczych z delegatami ministerstwa przemysłu i handlu oraz pracy i opieki społecznej w sprawie opracowanego przez ministerstwo pracy projektu dekretu prezydenta Rzeczypospolitej o obowiązku przyjmowania przez pracodawców pracowników wyłącznie za pośrednictwem państwowych urzędów pośrednictwa pracy.

Wszyscy obecni na konferencji przedstawiciele pracodawców wypowiedzieli się **przeciw dekretowi.** Sprawę rozstrzygnie rada ministrów.

Niniejszem mam zaszczyt jak najuprzejmiej zawiadomić, że jako długoletni współwłaściciel firmy „Transport" z tejże wystąpiłem i otworzyłem ponownie własne, od wielu lat znane przedsiębiorstwo spedycyjno-komisowe pod firmą
Vorzimmer i Ska z ogr. odp.
w dawnym mym lokalu
przy ulicy Andrzeja Potockiego 1, telefon 2017
i polecam nadal moje usługi Szanownym P. T. Klijentom.
Z poważaniem
Maurycy Vorzimmer
właściciel firmy spedycyjnej Vorzimmer i Ska, Sp. z ogr. odp.
11..

Najlepsze Najtańsze Na RATY MEBLE tylko RONIGWACHS i LANGER Kraków, Telefon 4762 SIENNA 3 1360

Najbliższy numer „Naprzodu"

z powodu przypadającego na poniedziałek dnia Wszystkich Świętych, wyjdzie z druku dopiero **we środę 3 listopada rano** (z datą dnia następnego).

Strajk górników angielskich

Frakcja partji pracy w izbie gmin przyjęła rezolucję, składającą górnikom i ich żonom gratulacje z powodu ich zdumiewającej oporności przeciw zjedoczonym siłom przedsiębiorców i rządu. Rezolucja wypowiada zarazem uznanie przywódcom górników za ich dzielną walkę. Wreszcie frakcja proponuje Radzie Generalnej związków zawodowych i związkowi górników utworzenie **wspólnego komitetu** celem dalszego prowadzenia walki w okręgach górniczych.

COOK POLECA PLEBISCYT WŚRÓD GÓRNIKÓW

Rząd zniósł zakaz przemawiania dla przywódców górniczych. Cook przemawiając w jednym z najważniejszych okręgów górniczych oświadczył, że jest gotów zalecić górnikom głosowanie w trzech najważniejszych sprawach: płac, czasu pracy i systemu rokowań o płace (okręgami czy też dla całego państwa). Głosowanie to w danym wypadku mogłoby być kontrolowane przez ciało neutralne, aby, z góry odebrać podstawę wszelkiej krytyce i zarzutom o nacisku związku górników przy dotychczasowych głosowaniach.

SMITH O PIENIĄDZACH Z ROSJI

Jak podaje prasa angielska przemawiając na pewnem zgromadzeniu oświadczył Herbert Smith, prezes związku górników:

„Nie podpiszę żadnej umowy, któraby przewidywała przedłużenie czasu pracy. Raczej złożę swe stanowisko. Obniżone płace możemy potem podwyższyć w walce, zaś skrócenia czasu pracy nie wywalczymy.

Z Rosji otrzymaliśmy dotychczas 823.000 funtów szterlingów (41 miljonów zł.). Przyjmuję te pieniądze, choćby miano mnie za to zamknąć na 7 lat więzienia, na mocy ustawy, której się można spodziewać. **Odrzucam poglądy rosyjskie.** U nas jest źle, ale tam jest jeszcze gorzej. Gdybym był rewolucyjnie nastrojony w roku 1924, kiedy zwiedzałem Rosję, to z pewnością tam zmieniłbym zdanie. U nas możemy przy pomocy kartki wyborczej uregulować nasze stosunki ze znacznie większą pewnością".

Jak donoszą z Moskwy, ogólna danina złożona przez rosyjskich robotników na rzecz górników angielskich doszła obecnie do sumy 5,702.683 rubli i 43 kopiejek, według sumarycznego sprawozdania ogłoszonego przez komitet wszystkich związków.

O POMOC ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

Na środę 3 listopada, zwołana została nadzwyczajna konferencja angielskich związków zawodowych. Zaproszenie do zarządów związków opiewa, że konferencja zwołana jest celem „rozważenia środków i dróg, któremi możnaby przynieść górnikom **wszelką możliwą pomoc**". Ponadto Rada generalna związków zawodowych ma zapytać wszystkie związki o ich stanowisko w sprawie zamknięcia przywozu węgla. Sprawa ta jednak nie będzie stała na porządku dziennym środowej konferencji.

POZDROWIENIA Z KANADY

Kongres kanadyjskich związków zawodowych w Montrealu, po szerszem omówieniu strajku górników angielskich, wysłał telegram na ręce sekretarza górników angielskich, z podziwem dla bohaterskiego stanowiska w długotrwałym strajku o słuszne prawa.

* * *

ROKOWANIA

Londyn, 30 października (PAT). Po odbyciu narad z przywódcami górników delegaci Rady generalnej Kongresu Związków zawodowych — odbyli konferencję z Churchillem, który występował w zastępstwie Baldwina. Jak się dowiaduje agencja Reutera, delegaci złożyli Churchillowi **ważne oświadczenia.**

Londyn, 30 października (PAT). Komitet wykonawczy górników odbył krótkie posiedzenie, a następnie naradę z Radą generalną Związków zawodowych. Członkowie Rady generalnej, którzy konferowali z rządem, złożyli sprawozdanie o tej konferencji i przedłożyli **nowy plan rychłego zawieszenia broni w górnictwie.** Idzie tu o propozycję podjęcia pracy na nowych podstawach, mianowicie ma być oznaczony wkrótce **czas przejściowy,** w ciągu którego mają się toczyć **rokowania nad nową umową w pracy.** Przedstawiciele górników zgodzili się **na ten plan** i Rada generalna wysłała natychmiast 5 przedstawicieli, celem przeprowadzenia dalszych pertraktacyj z rządem.

SYTUACJA POPRAWIŁA SIĘ

Londyn, 30 października (PAT). Thomas oświadczył dziennikarzom, że sytuacja strajkowa po ostatniej rozmowie przedstawicieli Związków zawodowych z Churchillem **poprawiła się.** Rząd i organizacje górników poczyniły koncesje, które umożliwią zbliżenie. **Górnicy są gotowi podjąć pracę** na podstawie prowizorycznego układu dystryktowego, — który będzie zawarty na zasadach narodowych. — Prowizoryczny układ będzie tak długo obowiązywał, aż szczegółowe rokowania nie ustalą trwałej umowy dla poszczególnych dystryktów.

ODROCZENIE NA TYDZIEŃ

Londyn, 30 października (PAT). Konferencja przywódców górników z delegatami Rady generalnej kongresu Trade Unionów zakończyła się o godzinie 21. Narady odroczono **do przyszłego tygodnia** w celu dania możności komitetowi wykonawczemu Związku górników zwołania konferencji delegatów górników, która zadecyduje o polityce Związków. Delegaci Rady generalnej Trade Unionów będą się domagać zwołania nowego kongresu Trade Unionów.

Towarzysze! Towarzyszki!

Pamiętajcie o ofiarach i rodzinach ofiar listopadowych! Dla wielu pomoc jest nadal konieczną.

Datki przyjmuje Administracja „Naprzodu".

Wiadomości polityczne

—o—

ROKOWANIA FRANCUSKO-NIEMIECKIE

W związku z rokowaniami Brianda z ambasadorem niemieckim von Hoeschem dzienniki paryskie podkreślają konieczność ostrożnego postępowania, aby nie popsuć sprawy zbliżenia francusko-niemieckiego, oraz aby usunąć wszelkie możliwości nieporozumień. Briand skłonny jest przyjąć wszelkie nowe propozycje niemieckie, gdyż sprawa obligacyj kolejowych nie może być obecnie dyskutowana.

RZĄD NIEMIECKI BRONI POLITYKI Z THOIRY

Minister Stresemann wystosował do saskiego ministra oświecenia dr. Kaizera, który jest członkiem niemieckiego stronnictwa ludowego list, piętnujący akcję niemiecko- narodowych skierowaną przeciwko programowi francusko-niemieckiego porozumienia w Thoiry. Dzieło tego rodzaju nie może dojrzeć — zdaniem Stresemanna — w ciągu 6 tygodni i właśnie dlatego nie należy nazwać tego rodzaju wysiłków niewykonalnymi.

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI IMPERJUM BRYTYJSKIEGO

Konferencja imperjum brytyjskiego ukończyła 29 października badania wstępne najważniejszych zagadnień, stanowiących główny cel zjazdu tegorocznego, a mianowicie sprawę polityki zagranicznej imperjum, stosunków wewnętrznych, komunikacji i handlu wewnętrznego. Niektóre z tych kwestji nie będą więcej poruszane na posiedzeniu plenarnem konferencji, dopóki odpowiednie komisje, którym powierzono opracowanie szczegółowych sprawozdań, nie przedstawią konferencji wyników w tej sprawie.

ZMIANA LOKALU!!
Biura firmy
Krakowska Spółka spedycyjna z ogran. odpow.
„TRANSPORT"
po wystąpieniu p. M. Vorzimmera
przeniesione zostały na ulicę
Szpitalną L. 17, I. p. Tel. 80.
Wykonuje jak dotychczas transporty meblowe wozami meblowemi największego typu, cienie, ekspedycje oraz zwózki towarów, kas i maszyn. — Magazyny z torem kolejowym. Wozy zbiorowe z Wiednia, Holandji i Francji. Zaliczkowanie towarów. 1384

Na czasie

WIĘC ILE?

Pismak z „Rzeczypospolitej"
Gdy raz trąbił gładki Martel
Myślał nad tem: ile pensyj
Ma pan wicepremjer Bartel.

I niezbitej nabrał wiary
(Sanacyjne znał maniery!)
Że minister ów pobiera
Z skarbu państwa pensyj cztery.

Więc jął trąbić na wsze strony,
Tak, jak przedtem trąbił Martel:
Hańba, zgroza! — pensyj cztery!
Skarb okrada ten pan Bartel.

Lecz się wkrótce okazało,
Iż endeckich kłamstw pas łty,
Jeszcze jednem ubrał kłamstwem
Pismak z „Rzeczypospolitej".

My pytamy onego pisma.
Gdzie są takie sprytne franty,
Ile pensyj, ile tantjem
Bierze szef ich — pan Korfanty?

Ordo.

J. Bandet, Kraków, Grodzka 5
Rok założenia 1878.
poleca na każdy sezon nowości w towarach: wełnianych, jedwabnych, bawełnianych, w aksamitach i pluszach
CENY NAJTAŃSZE. TOWARY NAJLEPSZE.
UDOGODNIENIA W SPŁATACH.

Z TEATRU

—o—

Teatr Popularny: **„ŻOŁNIERZ MARYSIEŃKI"**, operetka Aschera.

Teatr przy ul. Rajskiej uprawia dział operetkowy, jako dział uboczny, co nie pozostaje bez wpływu na jakość przedstawienia. Piątkowa premjera melodyjnej operetki Aschera szwankowała mocno pod względem reżyserskim, na co wskazywały kilkuminutowe przerwy przy otwartej scenie. Niewiadomo, czy zrobiono zbyt mało prób, czy personal był niezgrany, dość, że przykre miało się wrażenie na widok tego braku ładu i składu.

Operetka o małej a melodyjnej muzyce znalazła na naszej scenie dobrych wykonawców, o ile chodziło o humor i ewolucje taneczne. W tych działach pp. Leszko, Kaczorowski i Ujhely, oraz pp. Górecka, Rellówna i Morawski spełniają wykwintnie swe zadanie. Natomiast pod względem wokalnym raziła niejednostajność w oddawaniu partji: podczas gdy panie Orszańska i Topolska śpiewały ładnie, to część męska wykonawców — częściowo z powodu niedyspozycji — nie stała na należytej wysokości. Rola zakochanego na dwie ręce księcia nie odpowiadała p. Rzewuskiemu, mimo, że rzetelnie w niej pracował — nogami.

Wkońcu stare nasze narzekanie: spóźnianie początku przedstawienia o półgodziny i przydługie pauzy również nie mogły wywołać na widowni premjerowego nastroju. Trzeba koniecznie dawać publiczności przykład punktualności, żeby mieć prawo od niej takiej punktualności wymagać.

F.

ZOFJA AKSAKOWA
Długoletnia współwł. firmy W. Szajdakowski i Ska w Krakowie, ul. Szczepańska 11, po rozwiązaniu spółki prowadzi samodzielnie
przy ul. Wiślnej L. 4
handel przyborów do krawieczyzny, oraz pończoch i rękawiczek po cenach konkurencyjnych. — Polecam się P. T. Publiczności, i upraszam o liczne odwiedziny.

ZDARZENIEM SEZONU JEST NASZ TANI TYDZIEŃ PŁASZCZY!

SENSACYJNIE NISKIE CENY!

WYBOROWE GATUNKI!

MAŁY ZYSK!

Płaszcze angielskie jesienne i zimowe	Zł. [illegible]	**Kurtki** pluszowe	Zł. [illegible]
Płaszcze welourowe modne fasony	Zł. [illegible]	**Kurtki** wełniane	Zł. [illegible]
Płaszcze z rypsu lub ottomany	Zł. [illegible]	**Suknie** wełniane	Zł. [illegible]
Płaszcze rypsowe futrzane kołnierze	Zł. [illegible]	**Suknie** z lepszego rypsu	Zł. [illegible]
Płaszcze z sybeliny bogato ubrane futrem	Zł. [illegible]	**Suknie** z crep de chine	od Zł. [illegible]
Modele ubrane futrem	Zł. [illegible]	**Suknie** pozostałe z letniego sezonu	Zł. 15·—
Płaszcze z wełnianego pluszu drasow	Zł. [illegible]	**Szlafroki**	od Zł. 16·—
Płaszcze z gładkiego pluszu wełnianego	Zł. [illegible]	**Bluzki** flanelowe	po Zł. 5·50
[illegible]	Zł. [illegible]	**Sweterki** modne przetykane jedwabiem	Zł. 18·—

DOM MODELI NA PIĘTRZE. 1395

WILHELM VOGLER

Kraków, ul. Florjańska 10, parter — Telefon 3467.

KRONIKA

Kraków, 31 października.

Trzecia rocznica walk listopadowych

BROSZURA TOW. M. PORCZAKA O KRWAWYCH WALKACH LISTOPADOWYCH

W przyszłą niedzielę, dnia 7 listopada, obchodzi proletarjat robotniczy Krakowa **trzecią rocznicę krwawych walk listopadowych, roku 1923**. Jak corocznie obchód listopadowy będzie połączony ze zbiórką pieniężną za pomocą czerwonego znaczka **na rzecz wdów i sierót po poległych przed trzema laty towarzyszach**. Jest rzeczą pożądaną, aby organizacje partyjne zamiast kosztownych wieńców, — **złożyły odpowiednie kwoty** do rąk komitetu opieki nad ofiarami walk listopadowych.

W tych dniach pojawi się w druku broszura tow. **Marjana Porczaka** p. t. **„Walka robotników z reakcją w listopadzie 1923"**.

Broszurę wydaną w pięknej szacie zewnętrznej przez krakowską Radę Robotniczą PPS, poprzedza wstęp napisany przez tow. posła **Dra Emila Bobrowskiego**. Zamówienia należy skierowywać natychmiast do sekretarjatu Rady Robotniczej, Kraków, ul. Dunajewskiego 5, II piętro.

Tow. Porczak omawia w swojej broszurze również przebieg krwawych wypadków w dniach 6 i 8 listopada 1923 w **Borysławiu i w Tarnowie**, dlatego szczególnie robotnicy tych miast, powinni zapoznać się z jej treścią.

—ooo—

Szkarlatyna szerzy się w dalszym ciągu

Choroby zakaźne w Krakowie w tygodniu od 24 do 30 października przedstawiają się następująco: szkarlatyna 34, dyfterja 2, odra 1, dur brzuszny 4, czerwonka 3, kokiusz 2 mumps 1, ospa wietrzna 5, róża 2.

—ooo—

5524 słuchaczów i słuchaczek na Uniwersytecie Jagiellońskim

Wpisy na Uniwersytet Jagielloński zostały już definitywnie ukończone, jednak do kwestury zgłaszają się jeszcze studenci z opłatami wpisowemi na rok 1926/27. **Do dnia wczorajszego zapisało się na Uniwersytet Jagielloński 5541 studentów i studentek, w tem 1524 żydów.** Frekwencja na poszczególnych wydziałach przedstawia się następująco: teologja 210, **prawo 1598** (569 żydów), medycyna 604 (w tem 110 żydów), **filozofja 2998** (826 żydów), rolnictwo 131 (19 żydów). W ubiegłym roku zapisało się na Uniwersytet Jagiellońsko 5706 studentów. Jeżeli się weźmie pod uwagę, że wielu studentów składa jeszcze egzaminy prawnicze, lekarskie i po ich złożeniu zapisze się na dalsze lata studjów, to ogólna liczba słuchaczy w roku bieżącym zrówna się z frekwencją ubiegłego roku.

—ooo—

Obserwatorjum krakowskie o cieple

Z obserwatorjum krakowskiego komunikują: — Dnia 30 października temperatura w Krakowie podniosła się do 18'4 Cel. według wskazań termometru maksymalnego w obserwatorjum. Wobec lekkiego nocnego przymrozku w dniu poprzednim ten szybki wzrost temperatury zwrócił tem większą uwagę. Taka temperatura w tej porze roku może się wydać czemś nadzwyczajnem, w rzeczywistości jednak niedawniej jak w roku zeszłym mieliśmy w drugiej połowie października kilka równie ciepłych dni.

—ooo—

Likwidacja okręgowego urzędu policji politycznej w Krakowie

Jak się dowiadujemy, w ciągu najbliższych tygodni nastąpi likwidacja okręgowego urzędu policji politycznej, oraz ekspozytur w Krakowie i na prowincji. Agendy okr. urzędu przejdą do województwa, zaś ekspozytur do dyrekcji policji i starostw. Wobec zwiększonego zakresu działania władz administracyjnych przez referat polityczny, zarówno województwo, jak i starostwo otrzymają kilka nowych etatów dla wyższych funkcjonarjuszów policji politycznej, którzy z odrębnej dotąd organizacji policyjnej przejdą do administracji. Likwidacja urzędów politycznych pociągnie za sobą redukcję części personalu, zaś część wyższych funkcjonarjuszów, wywiadowców i urzędników kancelaryjnych przejdzie do urzędów śledczych i do komend policyjnych.

—ooo—

Dom wycieczkowy dla młodzieży w Krakowie

Ministerstwo oświaty zwróciło się do kuratorjum szkolnego w Krakowie z poleceniem, aby kuratorjum przedłożyło ministerstwu wnioski w sprawie budowy schronisk wycieczkowych dla młodzieży szkolnej w terenach podkarpackich. Na ten cel ministerstwo przeznacza 50% funduszu gier i zabaw, powstałego z obowiązkowych opłat uczniów przy wpisach. Kuratorjum krakowskie wygotowało obszerny memorjał, w którym wysunęło na pierwszy plan sprawę budowy w Krakowie wielkiego domu wycieczkowego dla młodzieży wszystkich szkół w państwie. Zaznaczyć należy, że szkoły krakowskie złożyły już na ten cel z górą 10.000 zł., a gmina m. Krakowa przyrzekła oddać parcelę pod budowę domu. Memorjał ten odszedł do ministerstwa.

—ooo—

O BUDŻET MIASTA KRAKOWA. Wobec zmiany roku budżetowego, który będzie obejmował okres od 1 kwietnia 1927 — 1 kwietnia 1928, spodziewać się należy, że magistrat przygotuje budżet na I. kwartał w najbliższym czasie. Budżet ten winien być przedłożony jeszcze w listopadzie Radzie m. Krakowa.

ZAMKNIĘCIE CMENTARZA RAKOWICKIEGO Z powodu uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika generała broni śp. Zielińskiego, Magistrat podaje do wiadomości, że cmentarz dla PT. Publiczności w niedzielę dnia 31 października br. od godziny 9'30 do 11'30 przed południem będzie zamknięty, z wyłączeniem tych osób, które posiadają karty wstępu.

ODSŁONIĘCIE TABLICY PAMIATKOWEJ W GIMNAZJUM ŚW. ANNY w Krakowie, z nazwiskami profesorów i uczniów poległych w latach 1914—1920, odbędzie się dnia 3 listopada tj. we środę w nader uroczysty sposób. O godz. 9 rano odprawione zostanie nabożeństwo żałobne, poczem nastąpi odsłonięcie tablicy w westybulu gmachu gimnazjalnego.

NOWI CZŁONKOWIE MIEJSKIEJ RADY SZKOLNEJ. Kurator okr. szk. krak. dr. Riemer zawiadomił radców miejskich wybranych na posiedzeniu Rady m. Krakowa 17 października, że zatwierdzono ich jako delegatów do miejskiej Rady szkolnej. Tak więc na najbliższem posiedzeniu Rady szkolnej zasiędą jako delegaci gminy, inż. Drobniak, dr. Landau, dr. Muller i prof. Pachoński. Spodziewać się należy, że inspektor Janik zwoła w najbliższym czasie plenarne posiedzenie, na którem przedstawiony powinien być wynik wpisów do szkół powszechnych w Krakowie.

PRZYMUS ZGŁASZANIA WOLNYCH POSAD W PAŃSTWOWYCH URZĘDACH POŚREDNICTWA PRACY. Zarządzeniem Min. Pracy i Op. Społ. z dnia 6 bm. 1926 r. (Monitor Polski nr. 236) nałożono z dnia 1 listopada br. na zakłady pracy, zatrudniające conajmniej 6 pracowników, obowiązek zgłaszania wolnych posad w państwowych urzędach pośrednictwa pracy, a zatem w Województwie krakowskiem w Krakowie, ul. Krowoderska L. 5, Nr. Tel. 472, w Oświęcimiu, Baraki, Nr. tel. 127, w Białej, ul. Główna L. 2, nr. tel. 883—VIII i w Nowym Sączu, ul. Dunajewskiego 11, Nr. tel. 93. Ze względu na wzrost bezrobocia pracodawcy powinni także ze względów obywatelskich przestrzegać powyższy obowiązek.

SPISY MĘŻCZYZN URODZONYCH W ROKU 1906. Magistrat wzywa wszystkich mężczyzn, będących w wieku poborowym, urodzonych w roku 1906, a zamieszkałych w Krakowie, aby w ciągu miesiąca listopada i grudnia br. w dnie powszednie w godzinach od 9-ej rano do 1-ej popołudniu zgłaszali się w Wydziale V. Magistratu, celem wciągnięcia do spisu poborowych. Osoby nie urodzone w Krakowie muszą przedłożyć metrykę urodzenia lub przynajmniej wyciąg z metryki urodzenia. Osoby, które bez uzasadnionych przyczyn nie dopełnią obowiązku zgłoszenia się, karane będą po myśli art. 87 powołanej ustawy grzywną do 500 zł., lub aresztem do 6 tygodni, albo obu temi karami łącznie.

Z OKAZJI ZJAZDU ESPERANTYSTÓW POLSKICH W KRAKOWIE odbędzie się w poniedziałek 1 listopada w Muzeum przemysłowem ul. Smoleńsk 9 w sali nr. 133 piętro II o godzinie 12'30 posiedzenie lekarzy i studentów medycyny — esperantystów oraz sympatyzujących z ruchem esperanckim. Na porządku dziennym: referat dra Rebina z Warszawy pt. „Esperanto a medycyna i międzynarodowy świat lekarski" (w języku polskim). Po wykładzie dyskusja.

POŚWIĘCENIE MIEJSKIEGO DOMU CZYNSZOWEGO. W piątek, 29 października odbyło się poświęcenie nowego miejskiego domu (narożnego) przy ul. Słonecznej o 26 mieszkaniach. W uroczystości wzięli udział: wiceprez. Ostrowski, st. radca mgtu dr. Reiner, radca bud. Rzymkowski, administrator realn. m. Bahr, arch. Wilczyński, dostawcy i przedsiębiorcy oraz lokatorowie, którym mieszkania w domu tym przydzielono. Po poświęceniu przemówił wiceprez. Ostrowski, wyrażając uznanie tak dla kierownictwa budowy z urzędu i projektodawcy p. Rzymkowskiego, jak i dla wykonawcy budynku p. arch. Wilczyńskiego, oraz innym przedsiębiorcom za szybkie i sprawne wykonanie budowy, poczem oddał dom do użytku lokatorom.

OGRODY I PARKI. Pod przewodnictwem radcy m. dra Muczkowskiego, a w obecności wiceprezydentów Ostrowskiego i dra Wielgusa odbyło się w piątek dnia 29 października br. posiedzenie podkomitetu ogrodowego Sekcji ekonomicznej. Podkomitet podzielił się na delegacje do poszczególnych objektów ogrodowych miejskich, wybierając do nich stałych delegatów z pośród swych członków. Następnie załatwiono kilka spraw bieżących, a między nimi uchwalono przedłożyć Sekcji I. i Radzie miejskiej do zatwierdzenia wnioski w sprawie utworzenia wieczystej fundacji im. śp. Wojciecha Bednarskiego na upiększenie parku miejskiego jego imienia na Krzemionkach w Dz. XXII.

W ZWIĄZKU ARTYSTÓW PLASTYKÓW, PL. ŚW. DUCHA 1 — otwarcie wystawy odbędzie się w niedzielę 31 bm. o godz. 11 przedpołudniem.

DOROŻKI SAMOCHODOWE MAJĄ BYĆ ZAOPATRZONE W TAKSOMETRY. Dyrekcja policji w Krakowie wydała zarządzenie, aby wszystkie dorożki samochodowe w mieście, zaopatrzyły się do dnia 15 listopada br. w uregulowane taksometry; wozy, które nie zastosują się do tego zarządzenia, będą bezwzględnie wycofane z ruchu. Zaznaczyć należy, że jest zarejestrowanych 103 dorożek samochodowych, a z tego kursuje 75.

IV WYSTAWA DROBIU, GOŁĘBI, KRÓLIKÓW, OWIEC, KÓZ, PSÓW, RYB etc. wzbudziła wielkie zainteresowanie wśród sfer hodowców nietylko krajowych lecz i zagranicznych; Komitet otrzymuje liczne zapytania od hodowców zagranicznych w sprawie wystawy. Poprzednie wystawy, cieszące się zawsze bardzo liczną frekwencją, urządzone efektownie, obesłane należycie tak pod względem ilości, jak również jakości ras eksponatów zjednały krakowskim wystawcom nazwę w[illegible].

WPISY NA KURSY JĘZYKOWE W YMCA dla początkujących zostały już zamknięte. Jedynie do grup zaawansowanych można jeszcze przyjąć kilka osób. Na kursy wychowania fizycznego wpisy trwają dalej. Osoby zapisujące się obecnie na kursy YMCA korzystają ze specjalnej zniżki w opłatach ze względu na stracone od początku kursów [illegible].

OBNIŻENIE CEN POKOI KAWALERSKICH W YMCA. Pomimo ciężkiej sytuacji finansowej, zarząd polskiej YMCA w Krakowie pragnie umożliwić szerszym warstwom społeczeństwa korzystanie ze swego działu mieszkaniowego i niezwykłych wygód z tem połączonych. Postanowił zatem obniżyć ceny pokoi dwuosobowych o 10%. Procz tego obniżona została opłata za opał. Niektóre pokoje dwuosobowe zostały przemienione na trzyosobowe, skutkiem czego cena ich obniżyła się znacznie. Opłata pokoi obejmuje całkowitą obsługę, światło kąpiele, prócz tego mieszkańcy gmachu YMCA mają na miejscu tanią a dobrą restaurację, sale klubowe, gimnastyczne, koncertowe, życie towarzyskie, słowem szereg nieocenionych udogodnień i przy[illegible].

WŁAMANIE. Wróbel Benzion, zamieszkały przy ul. Bożego Ciała zgłosił do policji, że wczoraj około godziny 17 w czasie nieobecności domowników, włamał się nieznany sprawca do jego mieszkania przez wyjęcie szyby w oknie z ganku I piętra i skradł garderobę i bieliznę wartości 300 zł.

ARESZTOWANIA. Organa policyjne aresztowały i odstawiły do aresztów sądowych mejakiego Śmietanę Marka lat 22 z Krakowa za kradzież płaszcza z wozu na szkodę Juljana Jarosza z Michałowic — oraz Józefa Obydzińskiego lat 32 z Krakowa za oszustwo na szkodę Marczyka z Tyńca.

—ooo—

TEATRY I KONCERTY

Z TEATRU M. IM. J SŁOWACKIEGO. Wszystkie trzy wieczory świąteczne: dziś w niedzielę, jutro i pojutrze zajmie „Hanusia“ i IV. część „Dziadów“. W „Hanusi“ dzisiaj grają p. Drabikowna i p. Burnatowicz, jutro i we wtorek pp. Kostecka i Rozmarynowski, zresztą obsada premjerowa. Po południu dziś, jutro i we wtorek „Młynarz i jego córka“ z p. Miarczyńskim i p. Granowską w rolach tytułowych. W IV części „Dziadów“ dyr. Nowakowski w roli Gustawa, p. Szymborski w roli księcia.

(Dowiadujemy się o fakcie wprost niepojętym, a wielce charakterystycznym dla stosunków panujących obecnie w krakowskiem kuratorjum szkolnem. Oto kurator p. dr. Riemer uznał się niekompetentnym, by na własną odpowiedzialność dać młodzieży szkolnej pozwolenie na pójście w dni zaduszne do teatru na „Dziady“ Mickiewicza i „Hanusię“ Hauptmanna. Czyżby p. kurator tych utworów nie znał? Oświadczył on dyrekcji teatru, że musi w tej sprawie odbyć wprzód naradę z wizytatorami, dyrektorami szkół i komitetem rodzicielskim, co może nastąpić najwcześniej w poniedziałek — czyli musztarda po obiedzie!... Kuratorjum krakowskiemu bardzo potrzebna sanacja umysłowa. Przypis. redakcji).

TEATR POPULARNY „NOWOŚCI“. Repertuar świąteczny jest bardzo urozmaicony; w niedzielę popołudniu ciesząca się powodzeniem operetka „Taniec szczęścia“, w poniedziałek o godzinie 11 rano bajeczka ze śpiewami i tańcami „Wesele lalki“, a popołudniu operetka Benatzkyego „Japonka“, wszystko po cenach popularnych. W niedzielę wieczór, w poniedziałek i wtorek operetka Aschera „Żołnierz Marysieńki“.

KONCERT W STARYM TEATRZE dziś w niedzielę 31 bm. o godzinie 11 rano, na którym wykonaną zostanie staraniem Towarzystwa oratoryjnego „Marja Magdalena“, oratorjum J. Masseneta. Jest to pierwszy koncert w tym sezonie z orkiestrą i chórami. W koncercie tym współdziałają artyści opery katowickiej, lwowskiej i warszawskiej. Bilety przy kasie Starego Teatru.

WIECZÓR BEETHOVENA W WYKONANIU SEWERYNA EISENBERGERA odbędzie się w niedzielę 7 listopada w Starym Teatrze. Bilety po cenach zniżonych są już do nabycia u J. Lipskiego, ul. Sławkowska 8.

BALET ROSYJSKI W STARYM TEATRZE. — Wieczór poematów tanecznych odbędzie się w piątek 5 i w sobotę 6 listopada o godzinie 8 wieczór w Starym Teatrze. Wystąpią Margarita Froman, primabalerina b. teatru Wielkiego w Moskwie, a potem „Metropolitan“ w Nowym Jorku, Valentin Froman, baletmistrz opery w Petersburgu, oraz baletnice Anna i Helena Markow. Bilety już do nabycia u J. Lipskiego, ul. Sławkowska 8.

SPORT

DALSZY CIĄG ROZGRYWEK TURNIEJOWYCH RKS „LEGJĄ“. Dziś w niedzielę o godz. 10 rano Błękitni—Czarni; o godz. 12 rano Korona—Meteor; o godz. 1'30 Krowodrza— Sparta lub Jutrzenka; o 3 popoł. Cracovia—Urania. W poniedziałek 1 listopada godz. 9 rano ćwierćfinał, o godz. 10'30 ćwierćfinał, godz. 1 popoł. półfinał, o godz. 2'30 półfinał. Finał w następną niedzielę.

OGÓLNO POLSKI BIEG LEŚNY NA PRZEŁAJ. W poniedziałek 1 listopada urządza RKS „Legja“ bieg leśny na przełaj. Zbiórka zawodników na boisku „Legji“ o godz. 10 przed poł., gdzie po odczytaniu listy i zbadaniu lekarskiem zostaną zawodnicy odstawieni na start na polanę bielańską. Meta na boisku „Legii“. Dotąd zgłoszono kilkunastu zawodników, między innemi zawodnicy warszawskiego „Sarmaty“, kolejowego klubu sportowego Katowice, czeladzkiego klubu sportowego Czeladź, AZS Kraków, Wisła oraz Cracovia zgłosiły swych zawodników. Termin zgłoszeń odłożony do dziś w niedzielę.

—ooo—

PALENIE PAPIEROSÓW stało się dla ogromnej większości społeczeństwa koniecznością życiową. Dlatego też tem bardziej musimy uważać, co i jak palimy. Przy zakupnie tytoniu musimy się liczyć z naszą kieszenią, ale przy wyborze tutek i bibułek powinniśmy być bardzo wybredni i kupować tylko wypróbowane, pierwszorzędne wyroby, gdzie na każdem pudełku jest wyraźnie nazwisko producenta i miejscowość, skąd i od kogo pochodzą. I tak np. tutki **Morwitan, Bonton, El Gamel,** jak również bibułki **Herbewo dore,** mają na każdem pudełku czy książeczce wyraźnie napisane nazwisko wytwórców, które ręczy za dobroć towaru. **HER - BE - WO**

HER-liczka BE-łdowski WO-łoszyński
Zjednoczone fabryki tutek i bibułek
1338 Sp. Akc. w KRAKOWIE.

GDZIE KUPIĆ RĘKAWICZKI? Przed kupnem jest wskazanem oglądnąć rodzaje, gatunki i ceny (bez obowiązku kupna) u firmy **A. Bross, Kraków, Florjańska L. 44** (Narożnik obok Bramy Florjańskiej).

—ooo—

Z Polski

RUCH NA LINJI KALETY-PODZAMCZE. — Stosownie do rozporządzenia ministra komunikacji na znajdującej się w budowie linji Kalety-Podzamcze zostanie otwarty z dniem 1 listopada ruch tymczasowy. Na razie ruch obejmuje wyłącznie tranzytowy przewóz pociągów węglowych do Gdańska i Gdyni, oraz do przystani na Wiśle. Do przewozów tych mają być stosowane taryfy i warunki przewozowe ogólnie obowiązujące.

KOMISARZ W KASIE CHORYCH W LUBLINIE. Okręgowy urząd ubezpieczeń w Warszawie rozwiązał Radę i Zarząd Pow. Kasy Chorych w Lublinie. Powodem rozwiązania jest niedokonanie w ustawowym terminie wyboru nowej Komisji rewizyjnej i komisji rozjemczej, nierozpatrzenie sprawozdania rocznego Zarządu Kasy i zamknięcia rachunkowego przez Radę, wreszcie niepowzięcie uchwały w sprawie sprzedaży nieruchomości. Kompetencje Rady przeszły na komisarza p. Romana Pieczyraka.

—ooo—

Z zagranicy

MAŁA MIĘDZYNARODÓWKA ADWOKATÓW W Wiedniu odbyła się 30 bm. konferencja, w której wzięli udział przedstawiciele związków adwokackich i Izb adwokackich Austrji, Węgier, Czechosłowacji i **Polski.** Celem narad ma być zorganizowanie stałego kontaktu adwokatów wszystkich państw sukcesyjnych, jakoteż sprawa popierania i ujednostajnienia pomocy prawnej między odnośnemi państwami.

DEMONSTRACJE FASZYSTOWSKIE W PRADZE. Przy wyświetlaniu filmu „Potiemkin“ faszyści urządzili tak burzliwą demonstrację, że zakazano dalszego wyświetlania filmu.

TELEGRAMY

—o—

UCHWAŁY RADY MINISTRÓW

Warszawa, 30 października (PAT). Wczoraj odbyło się posiedzenie Rady ministrów, na którem uchwalony został projekt rozporządzenia prezydenta Rzplitej o **jednorazowym zasiłku dla funkcjonarjuszów państwowych i osób wojskowych.** Zasiłek jednorazowy wynosi 20% uposażenia, płatny w 2 równych ratach: 15 listopada i 15 grudnia. Od prawa otrzymania powyższego zasiłku wyłączeni są funkcjonarjusze państwowi, pozostający na urlopie bezpłatnym oraz wojskowi następujących kategoryj: pobierający dodatek służbowy, pozostający w stanie nieczynnym i bez uposażeń, wreszcie słuchacze szkół i kursów otrzymujący dodatek z tytułu przeniesienia służbowego. Następnie Rada ministrów uchwaliła wniosek przedłożony ministra spraw wojskowych w sprawie **przyznania szeregowym zawodowym armji lądowej i floty dodatku służbowego,** płatnego miesięcznie w wysokości następującej według kategorji: dla chorążych dodatek wynosić będzie 90 punktów, dla sierżantów sztabowych 80, dla sierżantów 70, dla plutonowych 50, dla kaprali 30 punktów. W dalszym ciągu Rada ministrów uchwaliła przedłożony przez ministra spraw wojskowych wniosek w sprawie wykonania art. 99 ustawy z dn. 18 lipca 1924 r. o obowiązkach i prawach szeregowych wojska polskiego. Wniosek powyższy zarządza, aby wszystkie państwowe i samorządowe urzędy oraz zakłady subwencjonowane przez państwo w ramach przepisów obowiązujących je, **uwzględniały przy obsadzaniu wakujących stanowisk w pierwszej linji kandydatów z pośród wysłużonych podoficerów zawodowych,** zależnie od ich kwalifikacyj. Wreszcie Rada ministrów ustanowiła **tymczasowy urząd komisarza węglowego.** Do sprawowania tego urzędu powołany został minister komunikacji, który w zależności od potrzeb gospodarczych kraju ustalać będzie plan i kolejność przywozu węgla przyznanego na rynek wewnętrzny i rynki zagraniczne.

KORFANTY NIE CHCE STRACIĆ TŁUSTEJ POSADY

Warszawa, 30 października (tel. wł. „Naprz.“). Na zasadzie dekretu prezydenta Rzeczypospolitej, dotyczącego posłów i senatorów w instytucjach finansowych, opartych o skarb państwa, p. **Korfanty będzie zmuszony ustąpić** ze „Skarbofermu“. P. Korfanty, zagrożony w swojej pozycji, zamierza złożyć **protest** do Trybunału administracyjnego. W proteście tym domagać się będzie, aby **dekret ten nie stosował się do Górnego Śląska.** Jak się dowiaduje Wasz korespondent, p. Korfanty **nie ma żadnych szans** uzyskania przychylnej opinji w tej sprawie w Trybunale administracyjnym.

Przegląd gospodarczy

—o—

POCZTOWA KOMUNIKACJA LOTNICZA WARSZAWA-PRAGA-STRASBURG-PARYŻ I PRAGA-WIEDEŃ - BUDAPESZT - BIAŁOGRÓD - BUKARESZT-KONSTANTYNOPOL

Od 1 listopada br. będzie się odbywać pocztowa komunikacja lotnicza na linjach powietrznych międzynarodowego Towarzystwa żeglugi powietrznej tylko 3 razy tygodniowo. Odloty z Warszawy w poniedziałki, środy i piątki o godz. 12-tej. Przyloty do Warszawy we wtorki, czwartki i soboty około godz. 13'45. Urząd pocztowy Warszawa I będzie sporządzać i oddawać do przewozu międzynarodowemu Towarzystwu od 1 listopada br. odsyłki lotnicze dla Pragi, Strasburga, Paryża, Nowego Jorku i Montrealu (Kanada) oraz dla Bukaresztu jedynie w poniedziałki, środy i piątki. Odsyłki urzędu pocztowego Warszawa I do Wiednia, Bukaresztu, Białogrodu, Konstantynopola i Angory oraz do ambulansu palestyńskiego Haifa-Kantara będą odchodzić i nadal codziennie, z wyjątkiem niedziel samolotami „Aerolot“ drogą powietrzną Warszawa-Łódź-Kraków-Wiedeń.

BILANS BANKU GOSPODARSTWA KRAJOW.

Warszawa, 30 października. (PAT) Dnia 26-go października odbyło się w gmachu Banku gospodarstwa krajowego zwyczajne posiedzenie Rady nadzorczej banku pod przewodnictwem prezesa dra Steczkowskiego. Rada przyjęła do wiadomości sprawozdanie bilansowe za wrzesień br. oraz sprawozdanie o sytuacji gospodarczej. Ze sprawozdania wynika, że bank zamknął swe rachunki pod koniec sierpnia sumą 920.583 tys. zł. Wzrosła ona zatem w miesiącu sprawozdawczym o 18.908 tys. Stan emitowanych przez bank papierów w obiegu wynosił 171176 tys. wobec 169.026 w sierpniu.

URZĘDOWY KURS DOLARA

Warszawa, 29 października (PAT). Dolary 8.99, 9.01, 8.97.

Posiedzenia Sejmu w sobotę nie było

Rozbiło się o stanie czy siedzenie

(Telefonem od korespondenta „Naprzodu")

Warszawa, 30 października

Wczoraj w nocy po odpowiedzi marszałka Sejmu Rataja, że sprawę ceremonjału otwarcia sesji sejmowej przekazał do załatwienia konwentowi seniorów, została zwołana **pełna Rada ministrów.** Posiedzenie Rady było **pouine.** Wedle nieoficjalnych informacyj, które przedostały się do kuluarów sejmowych, **rząd nie zmienił swego stanowiska,** to znaczy postanowił domagać się nadal, by posłowie wysłuchali dekretu prezydenta o otwarciu sesji **stojąc**, bez względu na to, że dekret nie byłby odczytany przez samego prezydenta Rzeczypospolitej.

KONWENT SENIORÓW

Pod tem wrażeniem odbyło się dzisiaj w godzinach południowych posiedzenie konwentu seniorów Sejmu, poprzedzone obradami poszczególnych klubów. Na wstępie zaznaczył marszałek Rataj, że zatarg przestałby istnieć, gdyby aktu otwarcia sesji sejmowej dokonał osobiście prezydent Rzeczypospolitej, w takim bowiem razie nie ulega żadnej wątpliwości, że posłowie powitaliby i wysłuchali prezydenta z należnym szacunkiem tj. stojąc. Inaczej jednak przedstawia się sprawa, gdyby aktu otwarcia miał dokonać ktoś inny.

Tow. **Marek** imieniem PPS oświadczył, że klub sejmowy socjalistów **powziął** formalną **uchwałę,** w myśl której **socjaliści podczas odczytywania dekretu nie powstaną.**

Posłowie **Polakiewicz** (Str. Chł.) i **Poniatowski** (Wyzwolenie) oświadczyli, że obecność prez. Rzeczypospolitej w Sejmie w chwili odczytywania dekretu o otwarciu sesji zmusiłaby posłów do powstania.

Poseł **Hartglas** (Koło żydowskie) oświadczył, że w razie gdyby dekret odczytał marszałek Sejmu Rataj, wszelki ceremonjał jest zbędny.

Poseł **Głąbiński** (endek) oświadczył imieniem swego stronnictwa, że gdyby uznano za wskazane powstanie, **to posłowie ZLN nie uczynią niczego, coby można uznać za złamanie tego ceremonjału.**

Poseł **Stroński** (monarchista) oświadczył, że gdyby marszałek Rataj wezwał Izbę do powstania, to posłowie jego stronnictwa powstaną nawet gdyby dekret odczytywał ktoś inny, a nie prezydent Rzplitej.

MARSZAŁEK RATAJ W BELWEDERZE I NA ZAMKU

Po skończonem posiedzeniu konwentu seniorów marszałek Rataj udał się do Belwederu, aby wyniki posiedzenia zakomunikować premjerowi Piłsudskiemu. Następnie udał się marszałek Rataj na Zamek celem zaproszenia prezydenta Rzeczypospolitej do wzięcia udziału w otwarciu sesji sejmowej. Prezydent zawiadomił marszałka Sejmu, że zwoła Radę **ministrów** i wspólnie z nią powźmie decyzję.

WICEPREMJER BARTEL W SEJMIE

O godzinie 1'15 przybył do Sejmu wicepremjer Bartel z ministrem **sprawiedliwości** Meysztowiczem i odbył dłuższą konferencję z p. Ratajem. P. Bartel **zażądał** od marszałka **sformułowania na piśmie stanowiska konwentu seniorów** w sprawie ceremonjału towarzyszącego odczytywaniu dekretu prezydenta Rzeczypospolitej, o otwarciu sesji sejmowej.

List marszałka Rataja do premjera Piłsudskiego

Zgodnie z tem życzeniem marszałek Rataj wystosował następujący list do premjera Piłsudskiego:

„Do pana prezesa Rady ministrów. Mam zaszczyt zakomunikować, iż przedstawiłem posłom projekt rządu dotyczący ceremonjału, który winien być zachowany przy otwarciu sesji sejmowej. W szczególności zakomunikowałem pogląd rządu, iż w czasie odczytywania dekretu prezydenta Rzeczypospolitej bez względu na to, iż dekret ten miałby być odczytany przez inną osobę, posłowie powinni go wysłuchać, stojąc. Wszystkie kluby reprezentowane w konwencie seniorów jednomyślnie wyraziły pogląd, iż rozumieją słuszność dążenia rządu do nadania uroczystej formy aktowi otwarcia sesji sejmowej. Dążenie to mogłoby znaleźć naj lepszy wyraz w dokonaniu tego aktu osobiście przez prezydenta Rzeczypospolitej, którego Sejm powitałby i wysłuchałby z szacunkiem należnym głowie państwa, to znaczy stojąc. Natomiast do propozycji rządu powyżej sformułowanej stronnictwa nie przychyliły się, zastrzegając się w sposób najbardziej stanowczy, iż nie może to być poczytywane w jakiejkolwiek mierze za uchylanie się od okazania szacunku należnego prezydentowi Rzeczypospolitej. Dodam, iż w myśl opinji konwentu seniorów miałem zaszczyt przedstawić ten pogląd panu prezydentowi Rzeczypospolitej". Marszałek Sejmu: **Rataj.**

List prezydenta Rzplitej do marszałka Sejmu

W związku z konfliktem, p. prezydent Rzeczypospolitej wystosował do marszałka Sejmu pismo treści następującej:

„Do p. marszałka Sejmu w Warszawie. W dniu dzisiejszym wystosowałem do p. prezesa Rady ministrów pismo odręczne, które przy niniejszem w odpisie załączam. Stosownie do treści tego pisma proszę p. marszałka o porozumienie się z p. prezesem Rady ministrów co do terminu i szczegółów otwarcia sesji sejmowej. Przy sposobności łączę wyrazy wysokiego poważania. Podpisano: Ignacy **Mościcki."**

LIST PREZYDENTA DO PREMJERA PIŁSUDSKIEGO

Pismo p. prezydenta Rzeczypospolitej do premjera Piłsudskiego brzmi jak następuje:

Warszawa, 30 października 1926. Szanowny panie premjerze! Dziś wysłuchałem opinji p. marszałka Sejmu oraz pańskiej, panie premjerze, w sprawie otwarcia sesji Sejmu. Skłonny jestem przychylić się do propozycji p. marszałka Sejmu, **osobistego otwarcia sesji sejmowej.** Wobec pańskich zastrzeżeń, polegających na tem, iż nie wystarczy panu czasu do wydania zarządzeń związanych z tego rodzaju uroczystością, o ile miałby być utrzymany dotychczasowy termin otwarcia Sejmu dziś o godzinie 5 popołudniu, zawiadamiam pana, że za pańską poradą anuluję **(unieważniam) zarządzenie moje z dnia 29 bm. o otwarciu sesji zwyczajnej,** o czem również zawiadomię natychmiast p. marszałka Sejmu z tem, aby zarówno pan jak i marszałek Sejmu zechcieli porozumieć się między sobą co do szczegółów i terminu uroczystości otwarcia Sejmu. Oczekując od pana zawiadomienia w tej sprawie, łączę wyrazy wysokiego poważania. Podpisano: Ignacy **Mościcki.**

Posiedzenie Sejmu we środę

O godzinie 4'30 popołudniu przybył szef kancelarji cywilnej p. Car do marszałka Rataja i odbył z nim dłuższą konferencję. O godzinie 5'45 marszałek Rataj zwołał konwent seniorów i zakomunikował posłom, że **otwarcie sesji sejmowej odbędzie się w środę 3 listopada,** oraz, **że aktu otwarcia dokona osobiście prezydent Rzeczypospolitej.**

PROGRAM PRAC SEJMU

W uzupełnieniu naszych informacyj o posiedzeniu konwentu seniorów dodać należy, że w sprawie programu prac sejmowych marszałek oblicza, że wydrukowanie sprawozdania komisji budżetowej potrwa około 15 dni, dyskusja na plenum Sejmu zajmie również 15 dni, wobec czego wymagana będzie wielka pracowitość Sejmu. Poza komisją budżetową będzie jeszcze obradowała **komisja administracyjna nad ustawami samorządowemi.** Dekrety prezydenta Rzeczypospolitej, wydane na mocy pełnomocnictw, będą przedmiotem **obrad komisji konstytucyjnej.** W razie uchylenia jakiegoś dekretu przez komisję sprawa bez zwykłych cytań przechodzi odrazu na plenum Sejmu.

FATALNE WRAŻENIE Z POWODU POSTĘPOWANIA RZĄDU

Wrażenie, jakie wywołał niepoważny powód konfliktu rządu z Sejmem, **jest dla rządu bardzo ujemne. Około gmachu Sejmu otoczonego policją, uzbrojoną w karabiny z nałożonemi bagnetami,** — gromadzą się tłumy publiczności, żywo komentując wypadki dnia. W ostocie nikt nie jest w stanie zrozumieć, dlaczego dla tak drobnej sprawy, jaką jest sprawa siedzenia czy stawania przy odczytywaniu dekretu, zwoływano dwukrotnie posiedzenie Rady gabinetowej i dwukrotnie posiedzenie konwentu seniorów, wywołano **wrzenie umysłów przez nierozumne i niecelowe groźby.** — Przy sposobności należy przypomnieć, że **rząd poraz drugi zmuszony był zejść z drogi gróźb na drogę wskazaną mu przez Sejm.** Pierwszy raz było to w dniu 30 września, kiedy rząd groził rozwiązaniem Sejmu z powodu budżetu. Groźba okazała się **bezpłodna,** a w istocie rzeczy rząd nietylko nie wykonał swej groźby, ale **musiał się cofnąć z zajmowanego stanowiska.** W dniu dzisiejszym powtórzyła się niemal tasama historja. I dzisiaj **zmuszony był rząd ustąpić i cofnąć się na drogę rozumnej, spokojnej i rzeczowej oceny sytuacji.** Dobrze się stało, że chociaż późno, ale zrozumiały czynniki rządowe **fałszywość swego kroku.** Jednakże efekt jest dla rządu **niekorzystny** a w skutkach swych może być **bardzo ujemny.**

PRASA „SANACYJNA" KPI ZE SEJMU

Prawdziwie niedźwiedzią przysługę oddała rządowi prasa obozu **t. zw.** „sanacji moralnej", przez zamieszczanie niesmacznych napaści na Sejm i poszczególnych posłów. I tak w dzisiejszym „Głosie Prawdy" ukazała się karykatura przedstawiająca posła w chłopskiem ubraniu, stojącego przed zamkniętą kasą sejmową, na której widnieje napis: „z powodu — kasa zamknięta". Poseł woła: Oj! co to być może! Istotnie dziś kasa sejmowa była zamknięta i posłowie djet nie otrzymali.

Wielka pożyczka dla Polski

Nowy Jork, 30 października (PAT). „N. W. Tagblatt" donosi z Londynu: W tutejszych kołach finansowych mówią o **wielkiej pożyczce zagranicznej dla Polski.** Na zabezpieczenie pożyczki miałyby być zastawione **wielkie własności ziemskie w Polsce.** Pożyczka miałaby być sfinalizowana przez wielkie banki angielskie, amerykańskie i francuskie.

Związki i zgromadzenia

—o—

KLUB RADCÓW PPS odbędzie posiedzenie we środę 3 listopada o 6 wieczór w redakcji „Naprzodu".

BACZNOŚĆ DOZORCY DOMOWI! W niedzielę 31 października o godzinie 2 popołudniu odbędzie się zgromadzenie przy ul. Dunajewskiego 5, III piętro. Z powodu ważnych spraw o liczny udział uprasza **Zarząd Związku.**

ZGROMADZENIE MALARZY I POKOSTNIKÓW odbędzie się we wtorek 2 listopada o godz. 5 wieczór z następującym porządkiem dziennym: 1) Ubezpieczenie na starość. 2) Kurs zawodowy malarsko-laklerniczy.

POSIEDZENIE ZARZĄDU ODDZIAŁU MURARZY odbędzie się we wtorek 2 listopada o godz. 5 popołudniu przy ul. Dunajewskiego 5. Obecność wszystkich konieczna. **Prezydjum.**

REPERTUAR

—o—

TEATR IM. J. SŁOWACKIEGO

Niedziela popoł.: „Młynarz i jego córka", wiecz.: „Hanusia" — „Dziady" (część IV).
Poniedziałek popoł.: „Młynarz i jego córka", wiecz.: „Hanusia" — „Dziady" (część IV).
Wtorek popoł.: „Młynarz i jego córka", wieczór: „Hanusia" — „Dziady" (część IV).

TEATR POPULARNY NOWOŚCI

Niedziela popoł.: „Taniec szczęścia", wiecz.: „Żołnierz Marysieńki".
Poniedziałek o 11 rano: „Wesele lalki", popoł.: „Japonka", wieczór: „Żołnierz Marysieńki".

TEATR ŻYDOWSKI

Niedziela przedstawienie popularne o godz. 3'30: „Dukus", wiecz. o godz. 8 wiecz.: „Pryzyw".
Poniedziałek o godz. 8 wiecz.: „Pryzyw".

KOLLEGJUM WYKŁADÓW NAUKOWYCH (Rynek A—B 39. Początek o godz. 7 wiecz.)

Wtorek: Prof. uniw. dr. Witold Wilkosz: Poprzednicy teorji Einsteina.
Środa: Prof. Bron. Olszewski: Bronisław Pelczarski, rzeźbiarz-poeta.

KINOTEATRY

Bagatela: „Czy powinniśmy milczeć?" z Konradem Veldtem.
Nowości: „Sodoma i Gomora".
Promień: „Czarny anioł".
Reduta: „Tajemnica pływającego domu", dramat w 12 aktach z Marją Linol.
Sztuka: „Świętoszek".
Uciecha: „Ostatnie dni Pompei".
Wanda: „Droga zatracenia".
Warszawa: „Ostatnie dni Pompei".

Kabaret „CITY" przy ul. Gertrudy 23 [illegible]
Telefon 323. — Nowy program. — Codziennie przedstawienie od godziny 9-tej wieczór. — Wstęp wolny. 1049

Z ruchu socjalistycznego

—o—

KONFERENCJA SOCJALISTÓW ZACHODNIEJ EUROPY

„Vorwarts“ potwierdza wiadomość o planowanej konferencji delegatów partyj socjalistycznych Niemiec, Francji, Belgji i Anglji. Fałszywą jest natomiast wiadomość „Berliner Tageblattu“, jakoby konferencja miała zajmować się sprawami polityki wewnętrznej, jak np. zagadnieniem udziału socjalistów w rządach tych czterech krajów. Również zaprzecza prasa socjalistyczna, jakoby konferencja miała obradować nad poparciem polityki zbliżenia francusko - niemieckiego, zapoczątkowanej w Genewie i w Locarno. Prawdą jest natomiast, że zjazd zajmie się wszystkiemi bieżącemi problemami polityki światowej. W sprawach zjazdu bawili w Genewie i w Paryżu tow. Wels i dr. Breitscheid z ramienia zarządu niemieckiej partji socjalistycznej. W Genewie konferowali z belgijskim tow. de Brouckere, w Paryżu z socjalistami francuskimi. Konferencja odbędzie się prawdopodobnie z początkiem najbliższego tygodnia w Luksemburgu. Angielska partja pracy przyjęła zaproszenie na konferencję.

LISTY Z KRAJU

Czechowice, 29 października.

JESZCZE O REDUKCJACH W VACUUM OIL COMPANY.

Panowie leaderzy — amerykańscy magnaci

Może, jeżeli zacznie się sposobem łagodnym, prędzej usłyszycie panowie leaderzy amerykańscy, którzy macie prawie że więcej niż połowę produkcji ropy w Polsce — głos o stosunkach, jakie wywołane zostały wskutek chęci zmonopolizowania rynku naftowego w Polsce i przejęcia organizacji sprzedaży nafty i t. p. przez firmę Bracia Nobel (Standard Oil) od amerykańskiej firmy Vacuum Oil Comp. w Czechowicach na Śląsku.

Już na łamach prasy krakowskiej i Śląska cieszyńskiego kilkakrotnie poruszoną była sprawa przejęcia organizacji sprzedaży firmy Vacuum przez Braci Nobel i masowe (ponad 60 ludzi) wydalenie z tego powodu pracowników umysłowych z pracy. Taka światowa firma, jak Vacuum w Polsce, która do czasu istnienia organizacji sprzedaży nafty i t. p. była może na pierwszem miejscu na rynku olejowym, nie powinna absolutnie tak haniebnie odprawiać licznej rzeszy pracowników, między którymi znajdują się mający rodziny na utrzymaniu, — zwłaszcza że stoimy przed zimą, w dodatku bez jakiegokolwiek grosza w takim kryzysie bezrobocia. Firma Vacuum, licząca się do poważnych przedsiębiorstw naftowych w Polsce, postępowaniem swem może bardzo na powadze swojej ucierpieć. Nie miała ona bowiem najmniejszego powodu do odmówienia 3 do 6 miesięcznej odprawy swym pracownikom, która im przyrzeczoną została, a wypłacenie jej zostało z polecenia rzekomo Rady Nadzorczej we Wiedniu zakazane. Dziwna rzecz, że firma Vacuum ma wogóle sumienie do odmówienia pracownikom swym odprawy, skoro interesy jej są w Polsce znakomite, oleje vacuumowskie są przecież daleko droższe od olejów krajowych, wreszcie firma Vacuum nie źle wyszła na transakcji przez oddanie organizacji sprzedaży nafty i benzyny firmie Bracia Nobel. A nawet, dajmy na to, gdyby firma Vacuum odstąpiła interes naftowy firmie Nobel już bez zysku, to posiada ona zapewnienie (do 5 lat), że firma Nobel odbierze od niej całą produkcję nafty i benzyny; jednem słowem, o stracie firmy Vacuum mowy być nie może. Czy jest zatem gdzieś powód do odmowy 3 do 6 miesięcznej odprawy biednym pracownikom, którzy powiększyli szeregi bezrobotnych i stoją na bruku nietylko bez pracy i środków na najbliższą przyszłość, ale także bez jakichkolwiek zapasów żywności, węgla i t. p. przed nadchodzącą zimą.

Czy panowie Maguair, Schutz, Ewans, Weiss i Pherson, przy zielonym stole zrobili umowę z firmą Bracia Nobel, względnie Standard Oil w Nowym Jorku, Wiedniu i w Warszawie, wiedząc o tem, że przez ich nieludzkie postępowanie zniszczyli doszczętnie egzystencję tak dużej ilości pracowników firmy Vacuum w Polsce? Czy nie wiedzieli oni o tem, że odstępując organizację sprzedaży firmie Standard Oil, nie tylko należało swoje interesa zabezpieczyć, ale pamiętać także o tych, dzięki którym właśnie **interesa ich się rozwinęły? A tym jest właśnie urzędnik i robotnik.**

Nie jest bowiem sztuką robić interesy w Polsce i towary sprzedawać w dolarach, rozszerzając swoją produkcję, a tylko o własnych kieszeniach pamiętać.

Nie będziemy się tu rozwodzić nad stosunkami, panującemi w Vacuum, wystarczy bowiem, gdy przeglądniemy sobie tylko szpalty „Naprzodu“ z ostatnich tygodni, który dobitnie ilustruje postępowanie tejże firmy. — Niezrozumiałem jednak jest nam, że dotychczas nikt się nie zajął losem skrzywdzonych pracowników firmy Vacuum? Czy odpowiedzialne czynniki nie czytają interpelacyj w prasie?

Ponad poprzednio wymienioną ilość zwolnionych pracowników umysłowych firmy Vacuum, czeka dalszą ilość zwolnienie wskutek likwidacji, względnie przejęcia kopalń naftowych przez firmę Bracia Nobel od firmy Vacuum w Bitkowie, Borysławiu, Nadwórnie i t. d. Zdaje się nawet, że pewne zwolnienia na wspomnianem terytorjum zostały już wszczęte i nie w lepszy sposób, aniżeli w centrali w Czechowicach, co znowu powiększy szeregi bezrobotnych w kraju.

Charakterystycznem jest w końcu to, że firma Vacuum objęła sprzedaż nafty i benzyny od Standardu w Czechach, Austrji, Węgrzech i Jugosławji, gdzie zmuszoną była przejąć także i pracowników tam zatrudnionych, czego u nas nie było w stanie przeprowadzić u firmy Bracia Nobel, wprowadzając przez to tyle nędzy wśród pracowników obywateli polskich. Jeżeli już zmuszoną była pozbawić tylu pracowników pracy i chleba — co niekoniecznie jest uzasadnione — powinna to była uczynić w sposób ludzki i nie wypowiadać masowo lecz sukcesywnie, względnie zastąpić młodsze siły, którym łatwiej o utrzymanie, siłami starszemi i obarczonemi rodzinami, biorąc również pod uwagę takich pracowników, którzy przez długoletnią pracę u firmy Vacuum postradali zdrowie, a dziś jako chorzy nie mają możności znalezienia jakiejkolwiek innej pracy, gdyż chorego pracownika nikt nie przyjmie, a zdrowie niejeden postradał przez nadwyrężającą pracę nietylko w godzinach pracy, lecz i w godzinach nadliczbowych. Godzin nadliczbowych musiano bowiem wykonywać tyle (bezpłatnie), że nawet 12-miesięczna odprawa nie byłaby wystarczającem wynagrodzeniem.

Cóż, kiedy losy tylu nieszczęsnych pracowników pozostawały w rękach tych panów leaderów, bez serca i sumienia, którym na pracownikach bynajmniej nie zależy, są oni bowiem zdania: niech ich państwo zasiłkami utrzymuje. Główna rzecz, że zrobili oni swój interes. Siedzą oni w Wiedniu i w Nowym Jorku, a rządzą w Polsce przez swoich pupilów, którzy im pomagają.

Jeszcze raz powtarzamy, że gwałt, popełniony na pracownikach umysłowych, pozbawiający ich pracy i chleba przed nadchodzącą zimą i wypędzenie ich bez jakiejkolwiek odprawy na bruk, powinien być dla pozostających tam jeszcze pracowników umysłowych i robotników najlepszą nauczką na przyszłość. Nie powinni oni ani chwili zwlekać z oparciem się o silną organizację zawodową, gdyż jedynie silna organizacja może ochronić ich przed butą kapitalistyczną. O ile spodoba się matadorom wypędzić na bruk czy robotnika czy też urzędnika, nie pomoże żadne lizanie łap i padanie do kolan. Jedyną obroną to sztandar silnej organizacji zawodowej. [illegible]

ROZPOWSZECHNIAJCIE „NAPRZÓD“!

NA 1386 RATY!

Już nadeszły ZIMOWE MATERJAŁY w wielkim wyborze

M. Baldinger, Karmelicka 30.

[illegible]
Spółdz. I. 43.

Likwidacja Spółdzielni

W rejestrze spółdzielni Tom I strona 43 przy firmie: Spółdzielnia Mieszkaniowa Urzędników w Żywcu „Społem“ z ograniczoną odpowiedzialnością wpisano dziś następujące zmiany:

Uchwała Walnego Zgromadzenia Członków z dnia 20 czerwca 1926 została spółdzielnia powyższa rozwiązana i zarządzono jej likwidację.

Firma likwidacyjna i dotychczasowe brzmienie z dodatkiem: „w likwidacji“. Likwidatorzy „Piotr Czerwicz“ Edward Podlewski i Józef Ruśniaczek zamieszkali w Żywcu, którzy firmę Spółdzielni z dodatkiem „w likwidacji“ łącznie podpisywać będą.

Sąd Okręgowy Oddział II.

Wadowice, dnia 30 sierpnia 1926. 1404

ELEKTRO-TECHNICZNE ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE
L. B. JAWOROWSKI
w Krakowie, ul. Tomasza 32, tel. 4703

Motory, dynamomaszyny nowe, używane. Wypożyczanie, zamiana, przezwojenia oraz reperacje maszyn, aparatów elektrycznych. — Wykonanie gwarancyjne.

FUTRA 138 Modele wiedeńskie
H. FINKELSTEIN
Pracownia kuśnierska
Kraków, Szewska 18

Chorzy na płuca, tysiące już wyleczonych

Zażądajcie natychmiast książki, omawiającej moją
NOWĄ SZTUKĘ ODŻYWIANIA
która już wielu uratowała. Może być stosowaną przy zwykłym trybie życia i przyczynia się do szybkiego zwalczenia choroby. Nocne poty i kaszel znikają, waga ciała zwiększa się i stopniowy proces wapnienia ulega chorobę.
POWAGI
na polu wiedzy lekarskiej potwierdzają skuteczność mojej metody i chętnie ją stosują. Im wcześniej rozpoczyna się stosowanie mojego sposobu odżywiania, tem wyniki są lepsze.
ZUPEŁNIE DARMO
otrzymacie moją książkę, w której zawarte są wiadomości naukowe, ponieważ mój nakładca wysyła gratis tylko 10.000 EGZEMPLARZY
przeto napiszcie natychmiast, abyście się stali również szczęśliwymi odbiorcami. 1328
Georg Fulgner Berlin, Neukolln Ringbahnstr, 24. Oddział 578.

[illegible]

MEBLE NA RATY
nowe sypialnie — jadalnie — urządzenia kuchenne.
1163 Do nabycia:
STAROWIŚLNA 44. w podwórzu, A. HOCHBAUM.

MEBLE:
Sypialnie
Jadalnie
Gabinety
Salony
Kluby
[illegible]
Wózki i t. p.

DOM MEBLOWY
M. PLESZOWSKI
Kraków, Mały Rynek 2. Tel. 4136.
Udogodnienia przy kupnie.

Dywany
[illegible]
Serwety
Narzuty
Brokaty.
Kołdry
[illegible]
Materace i t. p.
1368

Ostrzeżenie!

Zawiadamiamy P. T. Publiczność, że zlikwidowaliśmy nasze składy maszyn przy ul. Zwierzynieckiej Nr. 6 (hotel Viktorja) i przy ulicy Rynek Nr. 5 Podgórze i zwracamy uwagę, że

oryginalne maszyny „SINGERA“

są do nabycia wyłącznie w naszych sklepach przy ul. Sławkowskiej L. 13/15, oraz przy ul. Długiej L. 5

Wszelkie spłaty ratalne na maszyny, kupione w składzie przy ul. Zwierzynieckiej L. 6 i w Podgórzu, Rynek 5, będą skuteczne tylko wówczas, gdy będą uregulowane wyłącznie w naszem biurze przy ul. Długiej L. 5, lub przez naszych inkasentów za okazaniem oryginalnych weksli.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY
ODDZIAŁ W KRAKOWIE.

Wydawnictwa Okręgowego Związku Kas Chorych w Krakowie.

A. „Poradnia lekarska“.

Wydawnictwo ma na celu przedstawienie w sposób dla każdego przystępny obrazów i przyczyn chorób wraz z dokładnemi wskazówkami zapobiegania im.

1. **Leczenie gruźlicy płuc**, przez Dr. Jaquerod, str. 64. Cena 1.20 zł.
2. **Dna** (Artretyzm), napisał Dr. med. A. Sopp. Cena 80 gr.
3. **O miesiączkowaniu**, napisał Dr. Pryll. Cena 50 groszy.
4. **Syfilis** (Przymiot, kiła) napisał Dr. Orlowski. Cena 1 zł.
5. **Tryper** (Rzeżączka, wiewiór), napisał Dr. Orłowski. Cena 1 zł.

Wszystkie powyższe książki są oprawione w karton z płóciennym grzbietem.

B. „Biblioteka higjeniczno-społeczna“

poświęcona higjenie zawodowej, w szczególności zaś badaniu ujemnych wpływów pracy na zdrowie i ochronie jego przed szkodliwościami.

1. **Przemysł a zdrowie**, napisał Dr. Kazimierz Karaffa-Korbutt, prof. uniwers. wileńskiego. Cena 75 gr.; w tekście liczne ilustracje.

C. „Lekarz praktyk“.

Serja ta przeznaczona dla lekarzy, obejmować będzie szereg odczytów klinicznych ujmujących najświeższe zdobycze wiedzy lekarskiej w dziedzinie rozpoznawania i leczenia chorób.

1. Jaglica, prof. Dr. Kazimierza Majewskiego, dyrektora kliniki okulist. uniwers. Jagiellońskiego. Cena 2 zł. 20 gr.

D. „Różne“.

1. **Vade-Mecum** lekarza praktyka. Napisał Dr. Ryszard Kunicki. Wydanie II. Cena 4 zł. 80 gr.
2. **O leczeniu promieniami Roentgena**, napisał Dr. Robert Lenk. Cena 3 zł. 20 gr.
3. **O leczeniu elektrycznością**, napisał Dr. Władysław Medyński. Cena 4 zł. Liczne ilustracje.

Do nabycia we wszystkich Kasach chorych oraz księgarniach, względnie wprost w Okręgowym Zw. Kas Chorych w Krakowie, Batorego L. 5, tylko za poprzedniem nadesłaniem gotówki. Koszt przesyłki wynosi 20 gr. poleconej 70 gr.

W przygotowaniu dalsze wydawnictwa.

4.520

Odbiorców stałych kupuje

Materjały wełn.
Barchany
Flanele
Płótna
Jedwabie
Brokaty
Aksamity
Dodatki krawieckie
Trykotaże
Bielizna
Płaszcze
Kalosze
Ubrania
Wycieraczki
i t. d.

Pończochy
Skarpetki
Swetry
Rękawiczki
Krawaty
Kołdry
Pledy
Koce
Torebki damskie
Artykuły toaletowe
Obuwie
Śniegowce
Suknie
Poduszki
i t. d.

w APROWIZACJI MIAST
w Krakowie, Rynek Gł. 34, I p. (nad Hawełką)
DOGODNY KREDYT! 1410

ZAWIADAMIAMY, że dla wygody naszych P. T. Klientów rozpoczynamy pod kierownictwem b. instruktorki pierwszorzędnych firm **KURS art. HAFTU** na maszynach, do szycia jak: haft biały i kolorowy, mereżki, aplikacje na batyście i tjulu, na suknie i szarem płótnie, oraz endlowanie. W zakres białego haftu wchodzą robótki szpachtlowe oraz richelieu. — Informacje w składzie maszyn do szycia, Kraków, ul. Zwierzyniecka 6 (Hotel Viktorja).
1409

Reklama dźwignią handlu!!

Na raty! Nowości na sezon zimowy! Na raty!
Wełny na płaszcze i suknie, szyfony, zefiry, dymki, rypsy, kołdry i t. p. — na dogodnych warunkach.
WENIG i ROTHBART 1388
Kraków, Szewska 4 (w podworcu).

MARJA KULINOWSKA
KRAKÓW, ULICA SŁAWKOWSKA L. 13
poleca swój magazyn dobrze zaopatrzony w wyprawy dla pensjonatów, bieliznę dla młodzieży szkolnej, panienek i chłopców, bieliznę pościelową, kołdry i poduszki, bieliznę męską i damską, płótna na wyprawy ślubne, bieliznę stołową, pończochy, hafty, koronki, nici i artykuły D. M. C.

AKUMULATORY
światowej sławy Polskiego ... S. A. w ... — dostarcza po cenach fabrycznych
R. H. KOWALSKI
Materjały techniczne i elektrotechniczne
Kraków, ulica Garbarska L. 26.

KAPELUSZE DAMSKIE
podług najnowszych wiedeńskich i paryskich modeli
PO CENACH NAJTAŃSZYCH U FIRMY 1262
JADWIGA CYPES, Kraków, Poselska 20

Ceraty, kapy, plusze i materje meblowe, trawa morska, włosia materacowe, maszynki do rolet, płótno nieprzemakalne, oraz wszelkie przybory tapicerskie poleca najtaniej firma
Rubinstein i Fischman
Kraków, ul. Bracka L. 4 1378

NA RATY SPRZEDAJE UBRANIA I RAGLANY
Kraków, ul. Grodzka 33 w podworcu.

Na sezon zimowy! Ceny konkurencyjne!
KONFEKCJA
MĘSKA I DZIECIĘCA
E. WOHLMUTH i H. RUBIN
Kraków, ul. Grodzka L. 61
(naprzeciw Kościoła Ewangelickiego) 1371
Poleca ubrania pierwszorzędnej jakości w najnowszych fasonach, raglany jesienne, palta zimowe, futra, mundury, i płaszcze studenckie przepisowe, ubrania sportowe, ubrania smokingowe, ubranka i płaszczyki dziecięce i t. p.

Wysprzedaż
różnych naczyń kuchen-
1372 nych i stołowych
Zniżka 30 do 50%
Emalja, szkło, porcelana, aluminium, alpacca i t. p.
DOM TOWAROWY
Kraków, ul. Bracka L. 13.

CENY OKAZYJNE!
Na sezon szkolny!
Skrzypce ze smyczkiem po zł. 20·—, 24·—, 27·— i 30·—. Mandoliny włoskie po zł. 24·— 27·— i 30·— poleca firma:
BRACIA FEIGENBAUM
Kraków, ul. Meiselsa 5.

Najkorzystniejsze źródło zakupu!
Kapelusze męskie najmodniejsze, koszule, krawaty, bielizna ciepła, kamizelki wełniane, pończochy, skarpetki, rękawiczki skórkowe najtaniej poleca
„AU BON MARCHÉ“
KRAKÓW, UL. TOMASZA L. 20
Telefon 2755.

Na dogodny KREDYT
po cenach nader niskich konkurencyjnych
Płaszcze damskie
pierwszorzędne gatunki najnowsze fasony sprzedaje
S. Diamand
Kraków
ul. Grodzka l. 32.
(w bramie).
1375

WIŚNICZ ANDRZEJ, Krzywaczka, unieważnia zgubione dokumenty wojskowe.

MEBLE
na raty o 30% taniej
Sypialnie i jadalnie w wielkim wyborze, wszelkie meble tapicerskie własnego wyrobu. Poduszki włosienne tanio sprzedam. 423
S. FRISCH
Kraków, Stolarska 13
w podworcu

Ważne dla Pań!!
Proszę zapamiętać adres
„Szarotka“
Polska Wytwórnia robót do haftu
Kraków, ulica św. Krzyża L. 7, parter ofic.
vis a vis ulicy Mikołajskiej
poleca Bogaty wybór wzorów do haftowania do robót Richelieu, Madeira, Toledo, krzyżykowych.
Wszelkie dodatki i przybory do robót ręcznych.
Włóczki francuskie — Ceny konkurencyjne 1350

ŁYŻWY
hurtowo i detalicznie
Parafiński
Sławkowska 14.
1373

1402 **Wezwanie.**

Z powodu rozwiązania firmy: **„Spółdzielnia Mieszkaniowa Urzędników w Żywcu Społem“** z ograniczoną odpowiedzialnością, wzywają podpisani likwidatorowie wszystkich roszczących sobie jakiekolwiek pretensje do tegoż stowarzyszenia, aby zgłosili swe roszczenia do roku od dnia ostatniego ogłoszenia.

Likwidatorowie:
Piotr Czerwicz, Edward Podlewski, Józef Ruśniaczek.

Fortepiany, Pianina,
meble krajowe i zagraniczne, dywany oryginal. perskie, wełniane i zwykłe, firanki, portjery, kapy narzuty, chodniki itp, poleca
1387 na raty:
SZYMON GRUBNER, Rzeszów,
Bernardyńska 9, Telef. 88.

LUSTRA
belgijskie i szyby szlifowane po cenach najtańszych poleca
Fabryka luster
BRACIA KALMUS, Kraków, Starowiślna 69. — Telefon 2152.

„KONFEKCJA“ Kraków, Florjańska L. 28
K. BORNSTEIN.
Poleca bogato zaopatrzony magazyn ubrań męskich i dziecięcych, z materjałów Bielskich i zagranicznych.
Wielki wybór mundurów i płaszczy studenckich.
Specjalny dział obuwia męskiego i damskiego krajowego i zagranicznego w najnowszych fasonach.
Wielki wybór. 1335 Ceny kokurencyjne.

Firm. 160/26
Spółdz. I, 105.

Zmiany dotyczące spółdzielni już wpisanej.

W rejestrze spółdzielni Tom I strona 105 przy firmie: „Ludowe Stowarzyszenie spożywców w Andrychowie, Spółdzielnia zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością“ wpisano dnia 6 września 1926 następujące zmiany:

Zmieniono statut w tym kierunku,

że § 11 b statutu będzie brzmiał „wpłacić udział w kwocie 5 zł. na raz jeden“,

że § 3 statutu będzie brzmiał „sprzedaż towarów w Spółdzielni odbywa się za gotówkę dla członków i nieczłonków“,

że § 26 statutu będzie brzmiał: Rada Nadzorcza składa się z 9-ciu członków i 2ch zastępców, wybranych z pośród członków spółdzielni na przeciąg lat trzech większością głosów obecnych na Walnem Zgromadzeniu.

Ustąpili członkowie zarządu Ludwik Karkoszka i Władysław Kołaczek w miejsce ich wybrany został Ludwik Karkoszka, tokarz w Roczynach 21, i Stefania Zydkowa, księgowa, zamieszkała w Andrychowie.

Sąd Okręgowy jako handlowy Oddział II.

Wadowice, dnia 6 września 1926. 1405

Gdzie kupisz ubranie ?!

Przed kupnem jest wskazanem oglądnąć rodzaje, gatunki i ceny bez obowiązku kupna u firmy 1381

Magazyn ubiorów męskich „SZYK“ Kraków, ul. Mikołajska 12

Firm. 171/26
Spółdz. I. 15.

Zmiany dotyczące Spółdzielni już wpisanej:

W rejestrze spółdzielni Tom I strona 15 przy firmie: Spółdzielcze Towarzystwo Budowy Domów dla uchodźców Śląska Cieszyńskiego zarejestrowana z ograniczoną odpowiedzialnością w Oświęcimiu, następujące zmiany:

Statut zmieniono w następującym kierunku:

§ 3 będzie opiewał: Zgodnie z tym celem w zakres działalności stowarzyszenia wchodzi:

a) zakupno potrzebnych pod budowę domu (poczem pozostają dalsze ustępy w mocy (od b do e).

§ 11 będzie opiewał: Wykluczenie członka ze Stowarzyszenia może nastąpić za uchwałą Rady nadzorczej, na wniosek zarządu, jeżeli," (reszta tego ustępu nie zmieniona).

§ 13 będzie opiewał: Wysokość jednego udziału oznacza się na kwotę 200 zł., spłata może nastąpić ratami za uchwalą Zarządu zatwierdzoną przez Radę nadzorczą.

§ 15 będzie opiewał: Zarząd składa się z trzech członków i dwóch zastępców, których wybiera Rada Nadzorcza z pośród członków Stowarzyszenia na przeciąg lat trzech (reszta postanowień utrzymuje się w mocy).

§ 18 będzie opiewał: Zarząd załatwia wszelkie czynności samoistnie z wyjątkiem spraw zastrzeżonych Radzie Nadzorczej (opuszczone przez to zostają słowa, a to:

a) a to na posiedzeniach pod przewodnictwem jednego z przewodniczących Rady. Drugie zdanie § 25 będzie opiewało: Zaproszenie na Walne Zgromadzenie ma być ogłoszone na 10 dni naprzód w czasopiśmie „Naprzód“ w Krakowie wychodzącem albo przez doręczenie zaproszenia wszystkim członkom pocztą, listami poleconymi pod adresami podanymi przez nich do spisu członków.

§ 36 będzie opiewał: Rozwiązanie i likwidacja Stowarzyszenia następuje wedle postanowień ustawy o Spółdzielniach (drugie zdanie odpada).

Ustąpili członkowie Zarządu: Tomasz Klusek i Franciszek Kupiec.

Wybrani zostali członkowie Zarządu: Jan Nosal, górnik w Brzeszczach skarbnikiem Wojciech Pisarski, sklepowy, w Brzeszczach oraz Jan Kajzar, dozorca, w Brzeszczach; na zastępcę powołany został Jan Rusinek, górnik w Barakach oświęcimskich.

Sąd Okręgowy jako handlowy Odział II.

Wadowice, dnia 30 sierpnia 1926. 1406.

NA RATY! wszelkie towary bławatne i suknlane, ubranlowe i damskie, płótna, zefiry, kołdry, koce itp.
Ubiory męskie i damskie wykonuje w ciągu 48 godz. na miarę.
ARON MANDELBAUM
Podgórze, ulica Nadwiślańska 2.
1318 (obok mostu starego).

Światowej sławy PIANINA firmy PLEYEL, PARYŻ nadeszły 1358
Wł. Boloński (Z. Raba nast.)
Kraków, Rynek gł. L. 34, Pałac Spiski

SEZON WĘGLOWY!
Węgiel Dąbrowiecki wysoko kaloryczny, ceny ściśle kopalniane, we własnych zabudowaniach, Prądnik Czerwony 211. Biuro zamówień i skład rozdzielczy dla P. T. klientów: 1030
Kraków, ul. Pawia 15. — Tel. 1067
(za bramą kolejową)
STANISŁAW KULICZKOWSKI

Kursa naukowe „MATURA“
Kraków, Karmelicka 35.
Kierownik pedagogiczny Prof. Dr. Br. Swiba.
Dodatkowe wpisy po zniżonej cenie.
1) Kurs gimnazjalny kl. 4. 6. 8. 1344
2) Kurs przygotowawczy do matury gimn. i sem. naucz.
3) Języki obce: ang., niem., franc. w 2 stopniach — każdy w 32 lekcjach — siły zagraniczne.
Nauka ustna zbiorowa i korespondencyjna ogólnie uznaną metodą — wedł. najnowszych programów — zapomocą druków. (litograf.) wykładów (bez osobnej pomocy lub przerwy zajęć). Uczą PP. Profesorowie Szkół śred. i Docenci Uniwersytetu. Najlepsze rezultaty.
Opłaty o 50% niższe jak gdzieindziej.
Żądajcie zaraz próbnych lekcyj na 8 dni po nadesł. 3 zł.
Prospekty darmo — (za znaczkiem).

BATERJE MARKI Lehuta złota są najlepsze
Leopold Hufferer
KRAKÓW Grodzka 43
LATARKI ELEKTR.
NAJWIĘKSZY WYBÓR

O lekcję z zakresu szkół średnich uprasza słuchacz Wydz. mat.-przyr. uniw. Jagiell., chcący tą drogą dopomóc sobie do studjów. Łaskawe zgłoszenie: J. M. u p. Pawgowsca, ul. Basztowa 24, suteryny.

NA RATY wszelkie towary bławatne, płótna, zefiry, Crepe de Chine, kamgarny, szewioty, bostony, flanele, aksamity, kołdry, koce, chustki, dywany, chodniki, materjały i plusze na płaszcze i t. p. poleca na dogodnych warunkach po cenach konkurencyjnych
E. NEUMAN i M. EKSTEIN
KRAKÓW
UL. MIODOWA L. 12.
1408 Uwaga na adres!

SALONIKI, otomany, kanapki rozkładane, łóżka blaszane, materace włosienne, na raty. 1337
LUSZOWICZ
Kraków, Florjańska 41.

Dla Pań i Panów reperuje maszynki do mięsa każdego systemu pod gwarancją, prymusy, żelazka do prasowania, wsadzam nowe ostrza do noży
Specjalne ostrzenie brzytew oraz ostrzę noże introligatorskie i masarskie, nożyczki, maszynki do włosów i t. p.
Wykonanie pierwszorzędne
J. MYSZKOWSKI
Kraków, ulica Dietlowska 46
Posiadam na składzie wszelkie powyższe artykuły w wielkim wyborze.

DOM KONFEKCYJNY
Kraków, ulica Grodzka 26
Na sezon zimowy konfekcja męska, chłopięca i dziecięca. Wielki wybór ubrań i płaszczy studenckich. Ubrania raglany i palta gotowe i na miarę z materjałów krajowych i zagranicznych. CENY BARDZO UMIARKOWANE.
ZUPEŁNĄ WYSPRZEDAŻ KONFEKCJI DZIECĘCEJ. 1378 EMIL KATZ.

Świeczki iskrowe „LUX“
Włosy Anielskie we wszystkich kolorach
Girlandy złote i srebrne
i inne Ozdoby Choinkowe
wyrabia:
„MULTUM“ ZAKŁ. PRZEM. W KRAKOWIE.
Hurtownicy otrzymują znaczne zniżki. Żądać ofert i wzorów. Płatności dogodne. 1333

UNIEWAŻNIAM zgubioną (skradzioną) książeczkę wojskową wydaną przez P.K.U. w Krakowie oraz dowód osobisty na nazwisko Sniegowski Aleksander.

Zawiadamiamy naszą P. T. Klientelę, że zatrudniony w naszej firmie p. Benno Blöder dnia 23 października 1926 r. z pracy wystąpił i prosimy wszelkie zlecenia i wpłaty kierować wprost do naszej firmy. — Równocześnie zawiadamiamy, że magazyn nasz został zaopatrzony na sezon zimowy 1416 w wielki wybór
OKRYĆ DAMSKICH i UBIORÓW MĘSKICH najnowszych modeli z własnej pierwszorzędnej pracowni w Warszawie.
= Sprzedaż na raty = na bardzo dogodnych warunkach. Ceny przystępne.
„WARSZAWIANKA“
Kraków, Florjańska 38. I p. (Uwaga na adres).

FUTRA wszelkiego rodzaju najtaniej do nabycia u firmy
JÓZEF PEISNER
Kraków, ul. Krakowska 4 i Grodzka 60.
Telefon 2120—4552. 1820

bardzo ważne! Zawiadamiam Szan. Klientelę iż nadszedł już świeży transport towarów jesiennych i zimowych i polecam na raty po cenach fabrycznych materjały na płaszcze, ubrania męskie i palta, crep de chiny, barchany, wszelkie płótna i dymki krajowe i zagraniczne, jak również w wielkim wyborze dywany, linoleum, kołdry i koce. — Warunki udzielam bardzo dogodne.
H. LIEBER, Dietlowska 91.

NA RATY Pierwszorzędne zagraniczne modele damskie. Ubiory męskie i dziecięce, raglany, kurtki skórzane, palta z futrzanemi kołnierzami, futra oraz mundurki i płaszcze studenckie w wielkim wyborze gotowe i według miary. 1118
Na składzie wielki wybór materjałów bielskich i angielskich
Ceny nader przystępne. Kredyt bardzo dogodny.
J. i S. Emmer, Florjańska 43
Tel. 4211 — Kraków — Front — Uwaga na adres!

Nowość! 1391 Lustra przeźroczyste łudzące nadające się specjalnie do eleganckich lokali i do celów reklamowych wykonuje SZLIFIERNIA SZKŁA i WYTWÓRNIA LUSTER ZYGMUNTA FELDMANNA, KRAKÓW XX., UL. TWARDOWSKIEGO 5. Nowość!

Wydawca: Emil Haecker. — Redaktor odpowiedzialny: Marjan Porczak. — Drukarnia Ludowa w Krakowie, ulica Dunajewskiego 5 (tel. 1310).